

XII.

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU TOWARZYSTWA
DOMU ZDROWIA UCZĄCEJ
SIĘ MŁODZIEŻY POLSKIEJ

„POMOC BRATNIA“

W ZAKOPANEM

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1911/12

GRUPA KRAKOWSKA
TOWARZYSTWA DOMU ZDROWIA UCZĄCEJ SIĘ MŁODZIEŻY POLSKIEJ
„BRATNIA POMOC“ W ZAKOPANEM.

Koleżanki i Koledzy!

Od lat dwunastu istnieje w Zakopanem Dom Zdrowia „Pomoc Bratnia“, w którym mają możność leczenia się koledzy nasi chorzy lub zagrożeni gruźlicą. Pensjonarze Domu Zdrowia — to młodzież niezamożna, która nie jest w stanie ponosić kosztów leczenia. Obowiązek utrzymywania ich w sanatorium przyjęły na siebie Grupy Tow., istniejące w miastach uniwersyteckich całej Europy.

Przytaczamy dane statystyczne charakteryzujące pracę Grupy Krakowskiej:

W roku	dochód kor.	w tem z		pomagała osobom	wyplaciła za nich		została dłużną w Domu Zdr.
		sub-wencyi	wkładek członków		poza Domem Zdrowia kor.	w Domu Zdrowia kor.	
1900 ₁₀	3926.06	330	315	19	393	2111.85	509.21
1910 ₁₁	3928.61	595	322	20	267	2462.83	1604.64
1911 ₁₂	3823.75	930	225	15	405	2430.50	3345.39

Dochody utrzymują się na jednym poziomie, zainteresowanie ogółu coraz mniejsze, a kosztą leczenia chorych niepomierne wzrastają. Z roku na rok coraz większej ilości kolegów — z powodu tak wielkich zaległości — zmuszeni jesteśmy odmawiać pomocy.

W dotychczasowej działalności Grupa Krak. szerzyła i szerzyć będzie ideę samopomocy koleżeńskiej, aby nie odwoływać się do filantropji, tak przykłej dla zmuszonych z niej korzystać.

W walce z gruźlicą, która tyle istnień rok rocznie z pomiędzy nas wydziera, a społeczeństwo, pozbawiając często niezastąpionych pracowników, doprowadza do charłactwa — chcemy oprzeć się na trwałych podstawach samoobrony społecznej.

Stowarzyszenia i różne instytucje odpowiedziały nam pomocą w formie subwencji, a dochód z nich potroił się w ciągu 3 lat. Suma ich jednak, jak na obecne potrzeby Grupy, jest nikłą i zagrożeni — z powodu braku funduszy — koniecznością odmówienia zapomogi ogromnej ilości zgłaszających się kolegów, odwołujemy się do Was o poparcie. Wy, Koleżanki i Koledzy, którym jedynie służy Tow., przed laty dwunastu przez młodzież krak. stworzone — winniście usilniej poprzeć „Pomoc Bratnią“, w której tak często znajdujecie schronienie.

Dnia 5 grudnia Grupa Krak. urządza w gimnazjach, seminarjach i na uniwersytecie odczyty o gruźlicy, aby zapoznać ogół młodzieży z istotą gruźlicy, z jej ujemnem znaczeniem społecznem i sposobami walki z nią.

W dniu tym rzućcie do puszek „Bratniej Pomocy“ pieniądz nie z litości, lub dla odczepnego, lecz ze świadomością, że społeczne niedomagania jedynie zbiorowy czyn usunąć może.

*Grupa Krakowska Towarzystwa
Domu Zdrowia „Pomoc Bratnia“
w Zakopanem.*

Listopad 1912 r.

Lokal: Collegium Novum, sala Nr. 2. — Dyżury w poniedziałki i czwartki od 2—3 godz. Wpisowe 1 kor., roczna wkładka członka zwyczajnego — 2 kor.

XII. SPRAWOZDANIE

Zarządu

Towarzystwa Domu Zdrowia
uczącej się młodzieży polskiej

„POMOC BRATNIA“

w Zakopanem

za rok administracyjny 1911/12.

Zakopane 1912.

Nakład Tow. Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia”.
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.

TREŚĆ.

	Str.
I. Skład Zarządu Towarzystwa	3
II. Skład Towarzystwa	4
III. Uchwały Zjazdu Delegatów grup i członków	12
IV. Działalność Zarządu	14
a) Sprawy Towarzystwa	14
b) Sprawy Domu Zdrowia	18
c) Statystyka Domu Zdrowia	22
V. Sprawozdanie Zarządu biblioteki	24
VI. Sprawozdanie Grup	27
Grupa Krakowska	29
„ Praska	33
„ Łożańska	37
„ Technicka	37
„ Wiedeńska	40
„ Lwowska Uniwersytecka	43
„ Lwowska Medyków	43
„ Kijowska	43
„ Karlsruheńska	43
VII. Zamknięcie rachunkowe	45
Bilans	50
Rachunek strat i zysków	52
Rachunek funduszu budowy Domu Zdrowia	54
Sprawozdanie Rady Nadzorczej	55
Wykaz wpisowego i wkładek członków	57
Projekt preliminarza na r. 1912/13	63
VIII. Sprawozdanie lekarskie	65

I.

Skład Zarządu Towarzystwa.

Zarząd Towarzystwa.

Prezes: Dr. Józef Żychoń.

Sekretarka: Józefa Kuczevska.

Skarbniczka: Elżbieta Trenklerówna.

Administracja Domu Zdrowia.

Dyrektor Domu Zdrowia: Dr. Józef Żychoń.

Lekarz Domu Zdrowia: Dr. Antoni Kuczewski.

Asystent: Ryszard Wojciechowski*).

Kierowniczką kancelaryi: } Józefa Kuczevska.
Administratorka: }

Urzędnik kancelaryjny: Antoni Bartoszewski.

Rada Nadzorcza.

Dr. Edmund Brzeziński (prezes).

Dr. Bronisława Dłuska.

Tadeusz Kornilowicz.

Honorowy Syndyk Towarzystwa.

Dr. Józef Borowicz, adwokat w Nowym Targu.

*) Od 1. VII. do 1. III. asystentem był p. Józef Okrutnik.

II.

Skład Towarzystwa.

a) Członkowie honorowi:

1. Brzozowska Emilia † (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 24 lutego 1911 r.).
2. Marya z Górskich Kazimierzowa hr. Sobańska (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 16 sierpnia 1903 r.).
3. Dr. Kazimierz Dłuski (mianowany członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 sierpnia 1907 r.).
4. Andrzej Toczyłowski (mianowany członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 15 sierpnia 1907 r.).
5. Dr. Józef Żychoń (mianowany członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów w dniu 15 sierpnia 1909 r.).
6. Dr. Antoni Kuczewski (mianowany członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów w dniu 15 sierpnia 1909 r.).
7. Józefa Antonowicz-Kuczevska (mianowana członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów w dniu 15 sierpnia 1909 r.).
8. Dr. Bronisława Skłodowska-Dłuska (mianowana członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów 15 sierpnia 1911 r.).
9. Michał Ługowski (mianowany członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów 15 sierpnia 1911 r.).
10. Aleksander Litwinowicz (mianowany członkiem honorowym przez Zjazd Delegatów 15 sierpnia 1911 r.).

b) Członkowie założyciele:

(złożyli na rzecz Tow. jednorazowo przynajmniej 200 kor.).

1. Legat im. Stanisława Wy-	6. Fundacya śp. Jadwigi Bełza *
spiańskiego 2653 K. 84 h.	7. Fundacya śp. Haliny Bełza *
2. Abakanowiczówna Zofia	8. Anna de Bierguelle
3. Arkuszewski Jan	9. Hr. Wł. Branicki z Sucheja
4. Prof. Dr. Baranowski Ignacy	10. Dr. Wład. Bujalski z Wilna *
5. Mecenas Stanisław Bełza *	11. Chojecki Zygmunt

*) Oznacza członków wpisanych w b. r.

12. Prof. Dr. Ciechanowski St.
13. Dr. Chrostowski Bronisław
14. Czarnecka Anna
15. Prof. Marya Skłodowska-Curie *
16. Marya i Marta Dworskie † *
17. Hr. Dzieduszycki Tadeusz *
18. Dziewulska Antonina *
19. Ks. Filipski Rudolf *
20. Dr. Fried Rudolf *
21. Prof. Dr. Gluziński Antoni *
22. Gnatowski Zygmunt †
23. Górski Ludwik
24. Górski Ludwik jun.
25. Grzybowska Eugenia
26. Horodyska Antonina
27. Imbirowiczowa Helena †
28. Iwański August
29. Jarnuszkiewiczowa Marya
30. Jerzmanowski Erazm
31. Janisławski August *
32. Jodko-Narkiewicz Zyg.
33. L. & G. Kaden
34. Tokarzewska - Karaszewicz Laura *
35. Komendziński J. I.
36. Prof. Kostanecki Kazimierz
37. Dr. Mirosław Kernbaum † *
38. Hr. Krasiński Adam †
39. Br. Kronenberg Leopold
40. Dr. Kuczewski Antoni
41. Kurnatowski Lucyan *
42. Laskus Franciszek
43. Leśkiewicz Józef
44. Mecenas Libicki Stanisław
45. Małachowska Leonida
46. Małuja Adela *
47. Mazaraki Henryk
48. Mergentaler Janina i Bronisława
49. Natansonowa Antonina
50. Neprosowa Klementyna Augustowa
51. Orsetti z Jełowieckich Marya
52. Orsetti Jan *
53. Ostrowski Józef
54. Paderewska Helena
55. Paderewski Ignacy
56. Popiel Wacł. z Hołoniowa
57. Hr. Potocki Jakób
58. Hr. Potocka Teresa
59. Płocczanki i Płoczczenie
60. Płużańska Joanna *
61. Hr. Przeździecki Konstanty
62. Rostkowski Stanisław
63. Rothert Aniela
64. Rothertowie Olga i Wład.
65. Ks. Sanguszko Roman
66. Sienkiewicz Henryk
67. Poseł Śliwiński Hipolit *
68. Hr. Sobańska Kazimierzowa
69. Hr. Sobański Kazimierz †
70. Hr. Sobański Antoni
71. Hr. Sobański Feliks
72. Hr. Sobański Michał
73. Hr. Sobańska Teresa
74. Hr. Sobańska Ludwika
75. Hr. Sobański Henryk
76. Hr. Sobański Witold
77. Dr. Sokołowski Alfred
78. Sokołowska Teresa
79. Schiele Kazimierz
80. Schiele Anna *
81. Szlenker Józef
82. Hr. Tarnowski Zdzisław
83. Taube Gustaw
84. Toczyłowski Andrzej
85. Tow. nauczycieli szkół wyż.
86. Tabeau Ferdynand
87. Trylski Zygmunt
88. Wawelbergowa Ludwika
89. Prof. Dr. Wicherkiewicz B.

90. Wielowiejski Jerzy	106. Korporacja studentów Polaków w Odessie
91. Prof. Windakiewicz Stan. *	107. „Polonia“ stowarz. student. w Kijowie
92. Doktorostwo Władysławostwo Wiskontt z Kostromy	108. „Praca“ stowarz. student. w Warszawie
93. Prof. Dr. Wrzosek Adam	109. „Bratnia Pomoc“ słuchaczów Akademii Rolniczej w Dublanach
94. Z hr. Zamoyskich księżna Drucka-Lubecka Marya	110. „Bratnia Pomoc“ stud. Polaków w Monachium
95. Rejent Zaborowski Józef	111. Biblioteka medyków w Krakowie
96. Hr. Zamoyski Maurycy	112. Biblioteka słuch. medycyny we Lwowie
97. Hr. Zamoyski Władysław	113. Korporacja Polska słuchaczów i słuchaczek wyższych zakł. naukowych w Kijowie
98. Rada miasta Lwowa	114. Polska Czytelnia Akademicka w Karlsruhe
- Towarz. akademickie:
99. „Bratnia Pomoc“ stud. Uniwers. Warszawskiego	115. „Zdrowie“ Tow. ku wspieraniu piersiowo chorej, uczącej się młodzieży żydowsk. szkół wyższych i średnich
100. „Spójnia“ stow. stud. Uniwers. Warszawskiego	116. Koło „Pomocy panien“
101. „Zjednoczenie“ słuchaczy politechniki Warszawskiej	117. „Bratnia Pomoc“ słuch. Polaków Politechniki Kijowskiej *
102. „Wzajemna Pomoc“ uczniów Wszechnicy Jagiel.	
103. „Bratnia pomoc“ słuchacz. Politechniki we Lwowie	
104. Tow. uczącej się młodzieży polskich szkół wyższych w Moskwie	
105. „Zjednoczenie“ Tow. młodzieży polskiej za granicą	

c) Członkowie wspierający:

(płacą na rzecz Towarzystwa przynajmniej 20 koron rocznie).

1. Aspis Władysław	10. Biechoński Wojciech
2. Augustowski Władysław	11. Biedrzycka Helena
3. Augustowski Witold *	12. Biernaccy Doktorostwo
4. Bukowiński Władysław *	13. Bogdański Józef
5. Bassakówna Zofia *	14. Bogdańska Marya
6. Bachrach Feliks	15. Boukszan
7. Bełza Stanisław Mecenas	16. Brezowa z Ordów Stefania
8. Berkan Władysław	17. Broniewski Leon
9. Biechońska Jadwiga	18. Dr. Brzeziński Edmund

19. Brzezińska Helena
20. Dr. Bagiński Piotr
21. Hr. Branicki Wł. z Suchej
22. Buszczyński Konstanty
23. Prof. Dr. Bujwid Odo
24. Dr. Bujalski Władysław
25. Burzyński Piotr
26. Chamcowa Helena
27. Dr. Chełchowski Kazimierz
28. Dr. Chełmoński Adam
29. Chlebowska Ksawera
30. Dr. Cykowski Stanisław
31. Ks. Czetwertyńska Marya
32. Czekanowski Stanisław
33. Docent Dr. Czarnecki
34. Dr. Drobner Bolesław *
35. Derewojed Stanisław
36. Dietz Stanisława
37. Dr. Dłuska Bronisława
38. Dr. Dłuski Kazimierz
39. Esmen Walentyna
40. Dr. Flatau Edward
41. Prof. Fiedler Tadeusz
42. Dr. Fiedler Henryk *
43. Franaszek Aniela
44. Fruchtmanowa Bolesława
45. Gnatowski Paweł
46. Glass Alina
47. Glass Jakób
48. Gołkontt Jan
49. Dr. Grek Jan *
50. Asystent Dr. Gröbel Eman.
51. Grohman Henryk
52. Grużewski Floryan *
53. Grużewska Paulina
54. Dr. Handelsmann Bronisław
55. Prof. Dr. Halban
56. Hanicka Marya
57. Hanicki Feliks †
58. Henneberg Halina
59. Prof. Dr. Herman
60. Dr. Hłasko Bernard
61. Dr. Hołówko Antoni
62. Docent Dr. Hornowski
63. Horwattowa Jadwiga
64. Dr. Jurkiewicz Maryan *
65. Jabłońska Marya
66. Jacobson Stefan
67. Dr. Janiszewski Tomasz
68. Janowska Kazimiera
69. Janowski Włodzimierz †
70. Jankowski Czesław
71. Dr. Januszkowski Aleksand.
72. Dr. Jedlička
73. Jakubska Paulina *
74. Prof. Jaworski Leon *
75. Prof. Dr. Jurasz
76. Dr. Kaufman Mieczysław
77. Prof. Kołczykiewicz Maciej
78. Koło Panien w Przemyśle
79. Komendziński Józef
80. Konowa Eugenia *
81. Kon Adolf
82. Kohan Leon
83. Kończa Paweł
84. Dr. Kornilowicz Edward †
85. Kosmowska Irena *
86. Kornilowicz Rafał
87. Korkozowiczowa Leonia
88. Korsakówna Zofia
89. Korsakowa Konstancja
90. Dr. Korzon Tadeusz
91. Dr. Kikinger *
92. Prof. Dr. Kościński
93. Kozłowski
94. Kowerski Bron. Mecenas
95. Kotarbińska Lucyna
96. Dr. Kraszewski Wacław
97. Prof. Dr. Kučera
98. Kuczevska-Antonowicz Józ.
99. Dr. Kuczewski Antoni
100. Kulwiec Karol

101. Kuszel Wacławostwo	140. Okołowiczówna Stanisł.
102. Lewandowska Oktawia	141. Olecka Helena
103. Lewandowscy Julianostwo	142. Orsetti Marya
104. Lewandowscy Władysław.	143. Osiecimka Anna
105. Lewandowscy Henrykostwo	144. Dr. Ostaniewicz Edward
106. Litwinowiczowa Leonia	145. Docent Dr. Ostrowski
107. Litwinowicz Aleksander	146. Opolski Stanisław *
108. Ludwigowa	147. Orłowski Stanisław *
109. Ks. Lubomirska Eleonora	148. Oziembłowska Marya
110. Dr. Łaba *	149. Palmi Jan
111. Dr. Łogucki August	150. Pączkiewicz Kazimierz
112. Ługowski Michał	151. Prof. Dr. Pareński Stan.
113. Łusakowska Janina	152. Pawłowska Janina
114. Dr. Majerczak Wiktor	153. Biskup przemyski Józef Se-
115. Dr. Maciański Leon	bastyan Pelczar
116. Mahota Stef. z Horodyskich	154. Pfejferowa Julia
117. Maliński Maks. Mecenas	155. Piwowar
118. Dr. Marenicz A.	156. Dr. Pogonowska Marya
119. Dr. Marenicz Stanisław	157. Pogorzelska Jadwiga
120. Mazaraki Zofia	158. Połoniecki Bernard
121. Mergel Marya	159. Prof. Dr. Popielski
122. Poseł Merunowicz Teofil	160. Poznańska Żanetta
123. Mierzejewska Marya	161. Popławska Wanda
124. Prof. Dr. Mikułowski-Po-	162. Prokschowa Karolina
morski	163. Prószyńska Marya
125. Mogilnicka Eliza	164. Przewalski Szymon
126. Dr. Moraczewski Julian	165. Ks. Puzyna
127. Dr. Muttermilch St.	166. Prof. Dr. Raczyński
128. Dr. Emil Müller, inspektor	167. Prof. Dr. Raciborski
szpitali krajowych *	168. Regelmanowa Helena
129. Michalska Jadwiga	169. Rebczyński Józef *
130. Narkiewiczowa Zofia	170. Dr. Rychliński Karol *
131. Niemyska Barbara	171. Reicher Stanisław
132. Niemyski Leon	172. Rogowska
133. Niewiadomski Jan	173. Rogoziński Józef
134. Nikorowiczowa Antonina	174. Rosenblumówna Zofia
135. Nikorowiczowa Emeryka	175. Prof. Dr. Rostański Józef
136. Nikorowiczówna Wiktorya	176. Radca Dworu Prof. Dr
137. Nikorowicz Konrad	Rydygier Ludwik
138. Niklasiński Teofil *	177. Dr. Rymsza Adam
139. Nowak Tadeusz	178. Rumiński Aleksander

179. Dr. Rutkiewicz Mamert	219. Wolibnerowa Marya
180. Rutkowska Marya z hr.
Tyszkiewiczów.	220. Wosiński Paweł
181. Dr. Silberstein Józef	221. Ks. Woroniecka Marya
182. Serafinowiczowa Tekla	222. Winnicki Leopold *
183. Hr. Sobańska Marya	223. Wiszniewski Karol
184. Słowika J. F. wdowa	224. Wrzosekówna Ludmiła *
185. Ks. Dr. Siemieński Jan	225. Zieliński Stanisław *
186. Skarzyńska Karolina	226. Dr. Zaborski Karol
187. Skarzyńska Klementyna	227. Prof. Dr. Zalewski *
188. Słomkowski Władysław	228. Zawadzka Janina
189. Mecenas Sokołowski Józef	229. Zejfert Felicja
190. Sakowiczowie J. *	230. Zubowicz Ksawery
191. Suryn Stanisław *	231. Żelechowski Konstanty
192. Schramm Władysław *	232. Dr. Żychoń Józef
193. Sadłowski Władysław *	
194. Dr. Sabałowski *	Stowarz. akademickie:
195. Surynowa Irena *	233. Akad. Koło Przyrodników
Wszechnicy Lwowskiej
196. Stokowska Jadwiga	234. Bibl. Medyków w Krakowie
197. Stokowska Zofia	235. Biblioteka słuch. medycy-
ny we Lwowie.
198. Stokowski Stefan	236. Biblioteka słuch. praw U. J.
199. Stypułkowska Jadwiga	237. Bratnia Pomoc w Dubla-
nach
200. Syrwidowa Marya	238. Bratnia Pomoc w Genewie
201. Hr. Szembek	239. Bratnia Pomoc medyków
U. U. J. w Krakowie
202. Szlenker Karol	240. Bratnia Pomoc słuch. poli-
techniki we Lwowie
203. Szpotański Stanisław	241. Bratnia Pomoc w Lipsku
204. Mecenas Sumorok Restytut	242. Bratnia Pomoc w Mona-
chium
205. Świeprawski Władysław	243. Bratnia Pomoc we Wro-
cławiu
206. Toczyłowska Wanda	244. Bratnia Pomoc w Paryżu
207. Dyrektor Tomicki Józef	245. Chór akademicki w Kra-
kowie
208. Trenklerowa Matylda	246. Czytelnia akad. w Krakowie
209. Trenklerówna Elżbieta	247. Czytelnia Polska Akademi-
ków Gór. w Przybraniu *
210. Trenkler Teodor †	
211. Trenklerówna Jadwiga *	
212. Prof. Ks. Dr. Trzeciak Stan.	
213. Dr. Wieser *	
214. Wirszyłło Ignacy *	
215. Dr. Wilczyński Henryk	
216. Prof. Dr. Witkowski A.	
217. Notar. Dr. Witosławski T.	
218. Dr. Wojnicz Aleksander	

248. Kasa Bratniej Pomocy im. J. Słowackiego w Coethen-Anhalt	Zakłady naukowe:
249. Kółko przyrodników U. U. J. w Krakowie	267. Będzińskie Tow. Pomocy dla niezamożnych uczniów 7-klas. Szkoły Handlowej*
250. Kółko Rolników U. U. J. w Krakowie	268. Dyrekcyja gimn. w Bochni
251. „Ognisko“ polskie tow. Akad. w Wiedniu	269. Dyrekcyja gimn. w Brzeżanach
252. Ogólna kasa polska stud. w Petersburgu	270. Dyrekcyja VII. gimn. we Lwowie
253. „Ognisko“ tow. akad. w Czerniowcach	271. Dyrekcyja gimn. w Mielcu
254. „Ognisko“ sł. wet. w Warszawie	272. Czytelnia Tow. Szkoły Lud. im. Chałubińskiego w Sanatorium Dra Dłuskiego
255. Polska kasa wzajemnej pomocy w Dorpacie	273. Jasielskie Koło T-wa Nauczycieli Szkół Wyższych
256. „Polonia“ w Dorpacie	274. Grono profesorów gimn. w Bochni
257. Pomoc Bratnia, stow. stud. polaków Polit. w Kijowie	275. Grono naucz. c. k. gimn. Franciszka Józefa we Lwowie
258. Towarz. Wzajemnej pom. słuch. wyż. szkoły lasowej we Lwowie	276. Grono naucz. gim. w Gorlicach
259. „Veletia“ korpor. stud. Polaków w Rydze	277. Grono naucz. c. k. szkoły realnej w Jarosławiu
260. „Wistula“ tow. stud. Polaków w Mitwejdzie	278. Grono nauczycieli V. gimn. w Krakowie
261. Wzajemna pomoc stud. politechniki we Lwowie	279. Grono naucz. polskiego gimn. w Kołomyi
262. „Znicz“ Towarzystwo Młodzieży pol. w Samborze *	280. Grono naucz. gimn. w Sanoku
263. „Zjednoczenie“ w Dorpacie	281. Grono naucz. gimn. w Sokalu.
264. „Zjednoczenie“ stow. młodzieży polskiej kształcącej się w wyższ. zakładach naukowych w Krakowie	282. Grono nauczycielskie wyższej c. k. realnej szkoły w Tarnowie
265. „Zjednoczenie“ sł. polit. w Warszawie	283. Grono nauczycielskie seminarium nauczycielskiego w Tarnowie
266. „Unitas“, Towarzystwo studentów polskich w Lipsku	284. Grono nauczycielskie se-

minaryum nauczycielskie-
w Tarnopolu	286. Grono nauczycielskie filii
IV. gimn. we Lwowie
285. Gimnazjum w Przemyślu
z językiem wykł. polskim	287. Stowarzyszenie spożywcze
w Sandomierzu

d) Członków zwyczajnych:

(słuchacze wyższych zakładów naukowych) było w r. b. 1137.

Przybyło w r. b. członków: założycieli 23; wspierających: 33;
zwyczajnych: 287.

III.

Uchwały Zjazdu Delegatów grup i członków

dnia 15 sierpnia 1911 r. w sali Urzędu gminnego,
dnia 16 sierpnia 1911 r. w sali „Sokoła“ w Zakopanem.

Obecni byli następujący delegaci:

- 1) Z Grupy Krakowskiej 6 delegatów (12 głosów);
- 2) Z Grupy Medycznej Lwowskiej 5 delegatów (5 głosów);
- 3) Z Grupy Lwowskiej Technicznej 6 delegatów (12 głosów);
- 4) Delegat pensjonowany Domu Zdrowia (1 głos);
- 5) Z Grupy Lwowskiej Uniw. 3 delegatów (3 głosy);
- 6) Z Grupy Zurichskiej 1 delegat (2 głosy).

Kółko Przyrodników U. U. J. w Krakowie reprezentował p. Kazimierz Korniłowicz.

„Wzajemną Pomoc“ wyższej Szkoły Leśnej we Lwowie reprezentował p. Roman Dakowski.

„Życie“ we Lwowie reprezentował p. Antoniewicz.

Z pośród członków-założycieli i wspierających byli obecni: prof. Dr. Odo Bujwid, poseł Hipolit Śliwiński, Inspektor szpitali krajowych Dr. Emil Müller.

Zarząd i administrację reprezentowali: Dr. J. Żychoń, Dr. A. Kuczewski, J. Kuczevska, E. Trenklerówna. Radę Nadzorczą: Dr. B. Dłuska, T. Korniłowicz.

Po dłuższej dyskusyi nad sprawozdaniem i sprawozdaniu Rady Nadzorczej — na wniosek Rady Nadzorczej uchwalono absolutorium Zarządowi i podziękowanie Doktorstwu A. Kuczewskiemu. Dalej uchwalono następujący preliminarz budżetowy:

Winien	Dochód	Rozchód	Ma
1. Rk. opłat pensjonarzy	K 44.000	1. Rk. utrzymania Domu	
2. Wpisowe	50	Zdrowia	K 50.000
3. Wkładki czł. zwyczaj.	2.000	2. Adm. Tow. i przedsta-	
4. „ „ „ wspieraj. „	2.500	wicielstwo	2.000
5. „ „ „ założycieli „	1.000	3. Rk. odsetków	1.200
6. Rk. subwencyi	2.500	4. Rk. inwentarza	3.000
7. Rk. datków jednoraz.	5.000	5. Rk. wierzycieli	500
8. Rk. przedsięwzięć	4.000	6. Amortyzacja	5.000
9. Nieprzewidziane	650		
	<u>K 61.700</u>		<u>K 61.700</u>

Na wniosek Delegata pensjonarzy p. Stefana Czarnieckiego mianowano przez aklamację członkiem honorowym p. Drową Bronisławę Dłuską.

Imieniem Komisji statutowej przemawiał p. A. Litwinowicz. Uchwalono rewizję statutu, postanowiono w myśl § 21 rozesłać 15-go czerwca 1912 r. projekt zmiany. Do Komisji statutowej wybrano nadal: p. J. Kuczewską, p. A. Litwinowicza i p. Stefana Heltmana.

Na wniosek Zarządu mianowano przez aklamację członkami honorowymi pp. Aleksandra Litwinowicza i Michała Ługowskiego.

Drugi dzień obrad Zjazdu był wspólny z Komitetem budowlanym, do którego weszli: Prof. Dr. Odo Bujwid, poseł H. Śliwiński, Dr. Piasecki, inspektor szpitali krajowych, Dr. E. Müller, redaktor Dr. A. Vogel, profesorowa Pawlewska, Dr. H. Wilczyński, F. Hanicki; obecni i zaproszeni: Dyr. Tomicki, Dr. Bednarski, Hr. Wł. Zamoyski, p. Szymborski, Dyrektor Dr. Dłuski, p. Henryk Grohman, oraz prezesi Grup. Nadto do Komitetu budowlanego weszły następujące, obecne na zebraniu, osoby: prezes Dr. Żychoń, sekretarka J. Kuczewska, skarbniczka E. Trenklerówna, lekarz Domu Zdrowia Dr. A. Kuczewski, Dr. E. Brzeziński, Dr. B. Dłuska i p. T. Kornilowicz.

Po przedstawieniu stanu majątkowego „Pomocy Bratniej“ w cyfrach i zakomunikowaniu przez Zarząd o tych robotach, jakie już podjęto, postanowiono zaciągnąć pożyczkę hipoteczną w Banku krajowym we Lwowie i starać się o zapomogę w Sejmie i w Wiedniu z funduszu antygruźliczego. Dalej postanowiono zwrócić baczną uwagę i podjąć akcję w kierunku wychowania antygruźliczego młodzieży.

Biorą to na siebie Grupy, a w szkołach męskich lwowskich odpowiednie referaty ma wygłosić Dr. Piasecki, organizację szkół żeńskich pod tym względem bierze na siebie profesorowa Pawlewska.

Na wniosek prof. Dra Bujwida zebrani mają pójść na teren posiadłości „Pomocy Bratniej“ i tam zadecydować sprawę kanalizacji i dalszej budowy.

Przystąpiono do wyborów i jednogłośnie wybrano dotychczasowych członków, t. j. Prezes i Dyrektor, Dr. Józef Żychoń, Sekretarka Józefa Kuczewska, Skarbniczka Elżbieta Trenklerówna, Rada Nadzorcza: Dr. Edmund Brzeziński, Dr. B. Dłuska i p. Tadeusz Kornilowicz.

IV.

Działalność Zarządu.

a) Sprawy Towarzystwa.

Rok administracyjny 1910/11 należy nazwać rokiem nader pomyślnym w rozwoju Towarzystwa. Młodzież coraz więcej organizuje się i hasło samopomocy wśród siebie szerzy! Powstają nowe grupy — Wiedeń — Praga — i w przeciągu roku niespełna już mają wyniki swojej pracy. Inne dawne grupy zdobywają dużą ilość przyjaciół i coraz wydatniej pracują. Oprócz tego różne poszczególne towarzystwa młodzieży polskiej powiększają grono naszych członków. To z jednej strony. Z drugiej strony władze autonomiczne coraz większą opieką otaczają Dom Zdrowia „Pomoc Bratnią“, spiesząc z pomocą chorej na gruźlicę młodzieży naszej. Sejm uchwala 25.000 kor. zapomogi na pokrycie zobowiązań Towarzystwa, zaciągniętych na budowę. Niech wolno nam będzie na tem miejscu jak najgoręcej podziękować J. E. Marszałkowi Stanisławowi hr. Badeniemu, Radcy Drowi Bernadzikowskiemu, Inspektorowi Dr. E. Müllerowi, posłowi Drowi Jabłońskiemu i posłowi T. Merunowiczowi, który od szeregu lat spieszy nam z pomocą i darzy swoją opieką, jak również posłowi Drowi J. Bednarskiemu i wogóle wszystkim tym, którzy petycyę naszą popierali.

12 lat już przeszło Dom Zdrowia istnieje! Powiedzieć możemy, że już drugie pokolenie leczymy!... Jak wielką radością napawa nas widok ludzi zdrowych, doskonale wyglądających i zajmujących różne społeczne stanowiska, którzy przychodzą zobaczyć „Bratniak“, gdzie zdrowie i siły odzyskali, jaką otuchą i wiarą w pracę naszą napawają nas te liczne jednostki, co — wyrwane śmierci — poszły w życie i jako użyteczni członkowie społeczeństwa pracują i groszem swoim dzielą się z „Pomocą Bratnią“. Najmilsze to dla nas chwile, gdy dawni nasi pensjonarze w odwiedziny do nas przychodzą.

Sympatyą cieszy się nasz biedny „Bratniak“, sercem społeczeństwo otacza swoje chore dzieci... Gdy z jednej strony Jego Ekscelencyja biskup Pelczar błogosławieństwo nam swoje z Prze-

myśla przesyła, — Polacy, zamieszkujący Syberyę i różne rosyjskie miasta wspierają nas, — z drugiej strony Polacy w Paryżu, Abacyi, Meranie — też pamiętają o „Pomocy Bratniej“.

Wszystkie stany, wszystkie przekonania — łączą się w pracy i ofiarności na cel piękny, w instytucyi humanitarnej!

Musimy też wspomnieć i o tem, że życie naszych młodych chorych, pozostających nietylko tygodnie, ale i całe miesiące na leczeniu się — jest ciężkie, smutne, nudne. Skazani na przymusową bezczynność, długie godziny werandowania i zupełne oddanie się swoim smutnym myślom — tem z większą radością cieszą się z każdej przysłanej książki, z każdej, choćby najmniejszej rozrywki. Czujemy przeto głęboką wdzięczność dla naszej wielkiej artystki pani Ireny Solskiej, która nietylko urządzała wieczory na dochód „Pomocy Bratniej“, przysyłała książki, ale i wspólnie z panem hr. Tarnowskim urządziła u nas w „Pomocy Bratniej“ artystyczny wieczór. — Dla chorych i u chorych! To już prawdziwe zrozumienie duszy chorych i szczerą chęć uprzyjemnienia im życia.

Niech więc ich radość i zapomnienie o bólu, chorobie i biedzie — będzie dla Niej podzięką i podzięką gorącą.

Niżej podajemy wykaz dochodu z przedsięwzięcia i czujemy się w obowiązku podziękować wszystkim tym, co spieszyli nam z pomocą, a zwłaszcza paniom: Urszuli Brzozowskiej, Marszałkowej, Drowej J. Chramcowej, Drowej Czaplickiej, Jadwidze Drązewskiej ze Stachowa, Drzewieckiej, Grabowskiej, Drowej Kraszewskiej, Karczewskiej, Komendzińskiej, Kosmowskiej, Sadowskiej, Szczeniowskiej, Hr. Tarnowskiej, Dr. Wilczyńskiej, Drowej Żychoniowej oraz p. T. Brochockiemu za urządzenie rokrocznie amatorskich przedstawień.

Również z całego serca dziękujemy Mecenasowi St. Bełzie za jego ofiarność na cele naszego Tow. i za wygłoszone odczyty.

Poszczególne Rady gminne i niektóre instytucje finansowe uchwalają większe, bądź mniejsze zapomogi. Śmiało w przyszłość spoglądamy, gdy widzimy, że za moralnem poparciem naszej pracy spieszy społeczeństwo z materyalną pomocą.

Pacjentki i pacjenci Sanatorium Dr. Dłuskiego od szeregu lat wspierają „Pomoc Bratnią“ — niech więc przyjmą nasze gorące podziękowania, zwłaszcza pp. Płużańska, Sowińska i p. A. Janiślawski. Oboje Doktorostwo Dłuscy nie tylko opiekują się nami, nietylko zawsze spieszą z pomocą i radą, ale zarazem przeżywają z nami wszystkie radośne i ciężkie chwile.

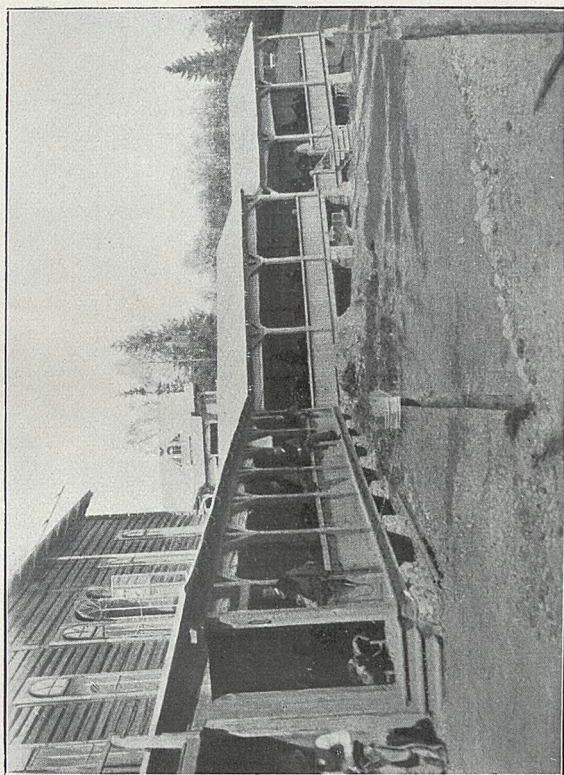
Wykaz przedsiębiorstw.

	K. h.		K. h.
WP. M. Still w dniu „Białego kwiatka“	5.—	Z przeniesienia	4040·41
„ Irena Sadowska	8.—	WP. X na wentę	2.—
Z „Białego kwiatka“ z dnia 30/VII 90% czystego dochodu (10% dla pomocy nauk. w Zakopanem) .	3369·56	Dochód z „wenty“	762.—
Zmiana obcych monet, zebranych w dniu „Białego kwiatka“	1·65	Czysty dochód z odczytu Stanisława Belzy	208·90
Zmiana obcych monet, zebranych w dniu „Białego kwiatka“	—·51	Czysty dochód z balu 1/II w salonach Dra Chramca .	515·88
WP. Jadwiga Biechońska za akwafortę Włodzimierza Konecznego	10.—	Czysty dochód z I-go przedstawienia, urządzonego staraniem WP. T. Brochockiego	645·15
Z balu dnia 21/VIII	635·69	Czysty dochód z II-go przedstawienia, urządzonego staraniem WP. T. Brochockiego	129·60
WP. Haniccy za wentę	10.—	Czysty dochód z Wieczoru Artystycznego WP. Irenej Solskiej	453·64
Do przeniesienia	4040·41	Za sprzedane rzeczy	248.—
		Razem	7005·58

Wykaz zapomóg.

Rada Gminna w Zakopanem za 5 lat	Kor.	250.—
Rada miasta Lwowa	„	199·50
Rada miasta Krakowa	„	900.—
Wydział Rady powiatowej w Grybowie	„	10.—
Wydział Rady powiatowej w Przemyślanach	„	40.—
Magistrat miasta Tarnowa	„	50.—
Magistrat miasta Przemyśla	„	50.—
Miejska Kasa Oszczędności w Bochni	„	10.—
Z funduszu państwowego antygruźliczego	„	1000.—
Kasa miejska w Rzeszowie	„	20.—
Wydział powiatowy w Turce	„	20.—
„ „ w Dąbrowie	„	10.—
„ „ w Samborze	„	50.—
Powiatowe Tow. Zaliczkowe w Głogowie	„	60.—
Sejm krajowy	„	1000.—
Kasa miejska w Gródku Jagiellońskim	„	5.—
Kasa Pożyczkowa Przemysłowców Lubelskich	„	202.—
Wydział Rady Powiatowej w Brzeżanach	„	20.—
Wydział Rady Powiatowej w Brodach	„	20.—

Do przeniesienia Kor. 3916·50

BUDYNEK GOSPODARCZY „POMOCY BRATNIEJ” W ZAKOPANEM
I LEŻALNIA DLA MĘŻCZYZN.

	Z przeniesienia	Kor. 3916:50
Wydział Powiatowy w Sanoku	"	40—
Akcyjny Bank Związkowy dla Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie	"	100—
Towarzystwo „Zdrowie“	"	100—
Wydział Rady Powiatowej w Nowym Targu	"	50—
Wydział Rady Powiatowej w Drohobyczu .	"	30—
Razem	Kor. 4236:50	

Wykaz datków na budowę Domu Zdrowia.

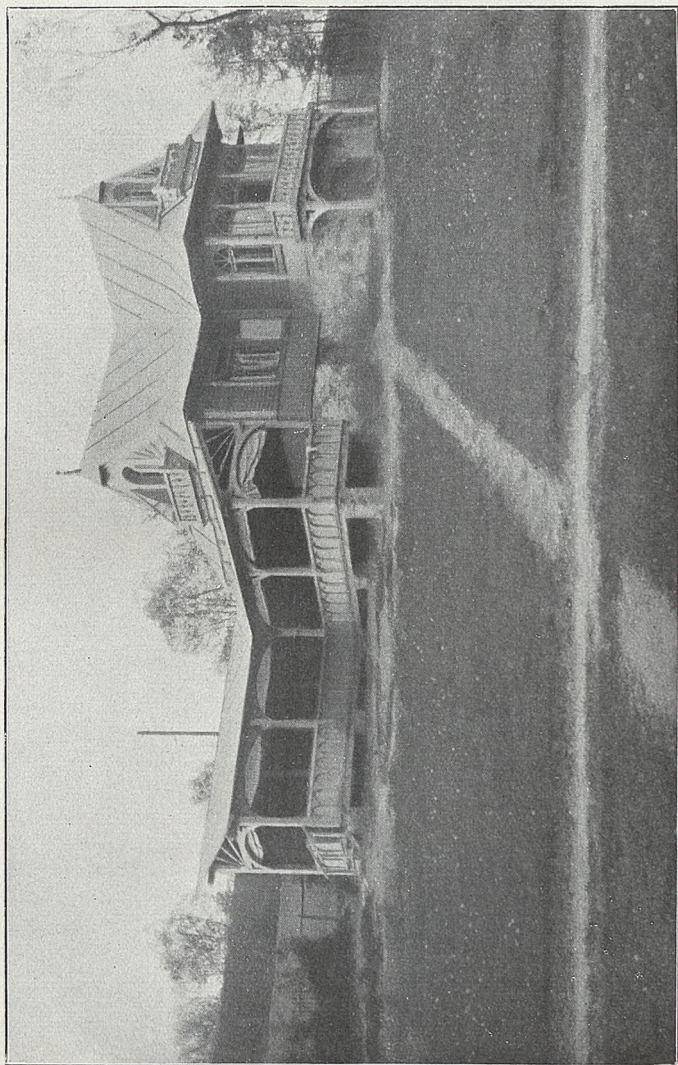
	K h.		K h.
Józef Brzega zwrot za pożyczone wapno	8—	Z przeniesienia WP. Połubińscy na listę Dra Bujalskiego	5337:80 7:62
Za pocztówki, wydane przez pensjonarzy	3:20	WP. Mienowski na listę Dra Bujalskiego	2:54
WP. Zofia Strzałkowska	40—	WP. W. Muśnicka na listę Dra Bujalskiego	5:08
" Jan Zwijacz; zwrot za pożyczone piasek, wapnoideski	53—	WP. Witort Aleksander na listę Dra Bujalskiego	2:54
Fundusz ś. p. Jerzego Zaborowskiego	3797:46	WP. Longin na listę Dra Bujalskiego	7:62
WP. Józef Czerkawski z listy L. 103	12:62	WP. Dr. Bujalski	25:40
WP. Stefania Krajewska	50—	" Handkówna na listę L. 132	316—
Od udziału Dra Alfreda Sokolowskiego	45—	" Dr. Dzieduszycki	20—
WP. Dr. Łuczkowski z listy L. 88	50:80	" Rudnicki	35—
" Szczuka z listy L. 97	115:24	" Bukowiński dochód z od-czytu	30:40
" Jan Załuska za pocztówki wydane własnym kosztem przez pensjonarzy	7:50	WP. Rościszewska z listy L. 28	25:32
WP. Kamieńska z listy L. 212	45:36	" Hertz z listy L. 53	58—
" Prof. Dr. Odo Bujwid	200—	Z listy WP. Wilkoszewskiego	25—
WP. Hr. Komarowa Róża	252—	WP. H. Dłuska z listy L. 21	65:70
" Litwinowicz	20—	WP. Rafałowiczowa	63:35
" Dr. Gliniński	15—	" L. Kulczycka	5—
" Bereźnicki	14—	" Ryszard Wojciechowski	1—
Sanatorium Dra Dłuskiego zwrot za sączki	3:70	Z list WP. Maryi Orsetti	12:20
WP. Wesołowski z wrot za 1½ m ³ piasku	2:80	WP. Kuczevska Józefa oddane do dyspozycji, zebrane przez pensjonarzy 19 marca	60:50
Pomoc koleżeńską uczn. gimnazjum w Przemyśle na listę L. 223	80—	Sejm Krajowy	2500—
WP. Salomon Teitelbaum	8:55	WP. Osioński Aleksan. z listy	34:20
Grupa Kijowska	72:04	Z listy L. XV. WP. Oktawii Lewandowskiej	88:48
WP. Dr. Kaufmann z listy L. 104	50:80	WP. Derewojed z listy	17:50
Grupa Lwowska Techniczna	100—	Z listy Drowej Kraszewskiej	32—
WP. Ludwigowa z listy L. 141	142:10	Grupa Techniczna	150—
" Dyr. Rembacz Michał	20—	Odsetki z książki Banku Krajowego Fili Krakowskiej L. 11782	2:91
" Handkówna Jadwiga	24:43	Grupa Lwowska Medyków	1000—
" Drowa Januszkowska	104:20		
Do przeniesienia	5337:80	Razem	9931:16

b) Sprawy Domu Zdrowia.

W XI sprawozdaniu podaliśmy do wiadomości społeczeństwa fakt przełomowy w istnieniu naszego Domu Zdrowia, mianowicie kupno pięknego terenu na słonecznym zboczu Gubałówki razem z willą, zbudowaną według wzorów Stanisława Witkiewicza.

Willa ta mieści w sobie tylko 33 chorych, pracowników i pokój lekarski. Budowa pawilonu gospodarskiego i pawilonu dla kobiet — stała się kwestyą palącą; do budowy w roku zeszłym przystąpiliśmy, a obecnie już są te pawilony prawie wykończone. Pawilon gospodarski mieści w sobie olbrzymią salę, którą już wyliczyliśmy odrazu na osób 100, kuchnię, kredens, spiżarnię, pralnię, suszarnię, łazienki, mieszkanie dla żeńskiej służby, kancelaryę, składy, piwnice. W jednej z piwnic mieści się kotłownia do centralnego ogrzewania parą o niskiem ciśnieniu. Ogrzaliśmy centralnie całą willę zakupioną (w której obecnie mieści się pawilon dla mężczyzn), dom gospodarzy cały i pawilon dla kobiet. Wodociąg mamy gminny, który gmina od szpitala klimatycznego przez rzekę i potok do granicy naszego terenu przeprowadziła za 3735 K 20 hal. Od granicy naszej posiadłości przeprowadziliśmy wodę do trzech wyżej wymienionych budynków i rozprowadziliśmy ją po piętrach. Każdy dom jest zaopatrzony w ogniowe hydranty.

Do „Pomocy Bratniej“ przez rzekę i potok nie było mostu, jeszcze do grudnia 1911 r. musieliśmy przechodzić przez kładki, jak również tylko taka komunikacja była dla całej ludności zamieszkującej Gubałówkę, Furmanową i Subsucze. Wnosiliśmy odnośne podania do Rady powiatowej i Wydziału krajowego, jednak dotąd nic nie uzyskaliśmy. Wydział krajowy zdecydował stawiać na rzekach górskich tylko mosty żelazno-betonowe i kosztorys takiego mostu dochodzi do 40.000 kor. Pozostawaliśmy więc wprost odcięci od Zakopanego, a przecież dostawa produktów spożywczych, opału i przejazd ludzi był rzeczą istnienia. Zaczęliśmy więc decydować się na budowę mostu, któryby na razie dał nam możność komunikowania się ze światem, ale który zarazem byłby tylko prowizorycznym, zaczęliśmy Wydział krajowy most zbuduje. Kierownik budowlany, p. Leopold Winnicki, dzielnie zajął się tą sprawą, gdyż udało się wespół z góralami przeprowadzić budowę mostu. Przedłożył nam dwa projekta: jeden mostu droższego, kosztorys na 6—8000 K, na murowanych przyczółkach i żelazno-betonowym filarze — drugi na

* DOM ZDROWIA „POMOC BRATNIA“ NA GUBALÓWCE W ZAKOPANEM.
PAWILON DLA KOBIET I WERANDA.

1200—1600 K. Ten drugi oczywiście wybraliśmy i z góry jesteśmy przygotowani, że w czasie wielkich wód trzeba go będzie ochraniać i ewentualnie naprawiać. Wychodzimy z tego założenia, że na wszelkie prowizorya należy wydawać jak najmniej. Koszt budowy tego mostu (K 1672:40) przeprowadziliśmy wspólnie z góralami, gminą i hr. Zamoyskim, my sami wydaliśmy K 808:50. Obecnie mamy już dojazd przez rzekę i potok, a na zimę już cała droga będzie wykonana.

Mówiąc o ogólnej budowie, jaką prowadzimy, musimy dodać, że na tle pawilonu gospodarczego przybudowana jest duża leżalnia dla mężczyzn. Dom gospodarczy i leżalnię budował architekt p. Eugeniusz Wesołowski. Pawilon dla kobiet i oba mosty budował p. Leopold Winnicki, prowadził również roboty ziemne i drenowanie. Uważamy za swój obowiązek wyrazić Mu w imieniu Zarządu podziękowanie i wyjaśnić, że nie mogliśmy mu nic na rachunek honorarium wypłacić. Wszelkie należności uiścimy dopiero po przeprowadzeniu pożyczki hipotecznej, z którą z przyczyn od nas niezależnych, bardzośmy się spóźnili. Instalacje wodociągów, centralnego ogrzewania i kanalizację prowadzi firma A. K. Litwinowicz i Wyleżyński.

Obecnie przechodzimy do spraw „Domu Zdrowia“, do codziennego posiłku, jaki naszym chorym podajemy:

I. Śniadanie:

O godzinie $7\frac{3}{4}$ —8 rano $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ litra gorącego mleka.

$8\frac{1}{2}$ —9 rano $\frac{1}{3}$ litra kawy, kakao, herbaty lub mleka, cukier, pieczywo i masło des. w nieograniczonej ilości.

II. Śniadanie:

11— $11\frac{1}{4}$ przedpoł. 2 jaja, wędlina (45—50 gramów), kasza owsiana „kwakier“, czasami ser — zawsze $\frac{1}{3}$ litra do tego herbaty, cukier i chleb w nieograniczonej ilości.

Obiad.

O 1 godz. I. danie: dwa razy na tydzień rosół; trzy razy na tydzień zupa na rosole ze śmietaną, dwa razy na tydzień zupa na rosole bez śmietany — z jarzyną — zawsze w ilości $\frac{1}{3}$ litra.

II. danie t. zw. przystawka: dwa razy na tydzień: sztuka mięsa z sosem i ziemniakami; trzy razy — mączne potrawy; pierogi z mięsem, makaron z szynką lub z grzybami, łazanki ze słoniną lub z masłem; dwa razy na tydzień — jarzyna: fasolka, kapusta, kalafior i t. p. w ilości 140—160 gramów.

III. danie: pieczenie wołowa, cielęca lub siekanina z ja-

rzyną, kaszą lub makaronem; mięso w ilości 300—350 gramów; kasze i makarony w ilości 50—55 gramów; niekiedy drób.

IV. danie: ciastka, budynie, galaretki, zapiekanki z ryżu, kompoty, owoce. 5 razy na tydzień mączne leguminy, 2 razy na tydzień kompot lub owoce.

O godz. 4 podwieczorek — jak pierwsze śniadanie. (Masło des. i pieczywo w nieogr. ilości).

Wieczera:

O godz. 7 wieczorem I. danie: pieczenie wołowa, cielęca, potrawki, siekaniny z kaszą, jarzyną, czy makaronem, ilość — jak na trzecie danie w obiad, 1 raz na tydzień szynka 150—180 gramów.

II. danie: kompot, albo owoce.

III. danie: herbata, pieczywo i masło deserowe w nieograniczonej ilości.

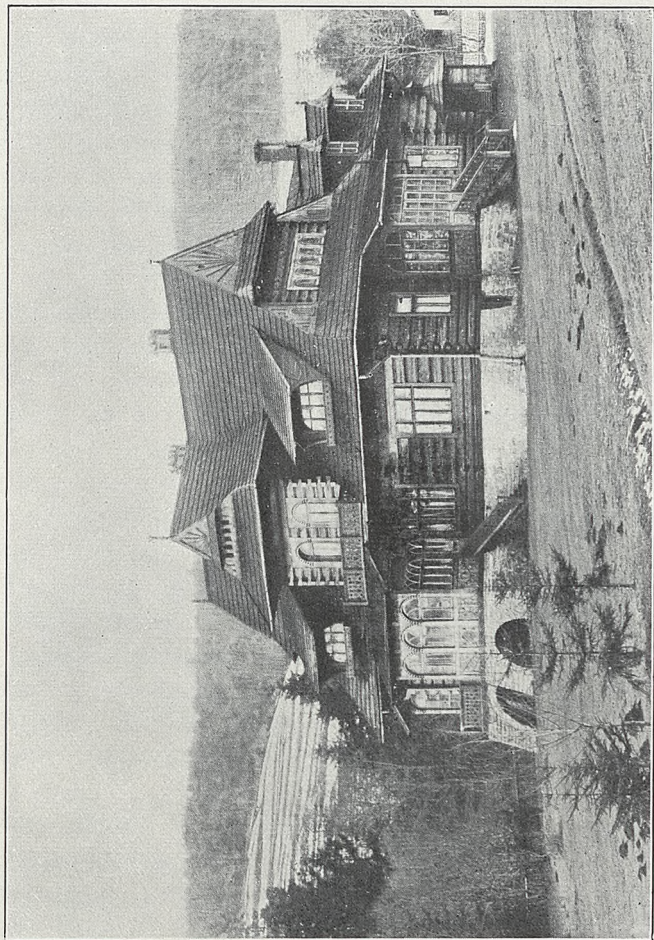
O godz. $8\frac{3}{4}$ — $9\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ lub $\frac{2}{3}$ litra gorącego mleka.

Oczywiście, wszelkie diety są według przepisu lekarza stosowane.

Przedkładamy również wykaz kosztów utrzymania jednego pensjonarza. Koszta są większe, niż w roku przeszłym, wydaliśmy bowiem wielką ilość obiadów (650) i wieczerzy (600) bezpłatnie naszym kandydatom, oczekującym na kolej przyjęcia i tym chorym, którzy z różnych względów przyjęci nie mogli być do naszego Domu Zdrowia; nadto ogólna drożyzna, jaka z każdym rokiem wzrasta, stale wprowadzane ulepszenia w utrzymaniu chorych złożyły się na to, zwłaszcza całkowite opranie (2 K. miesięcznie pobieramy tylko), centralne ogrzewanie i łazienki.

1. Żywienie	50.125 K.	11 h.
2. Opał	4.367	„ 33 „
3. Światło	670	„ 14 „
4. Administracya D. Z.	7.378	„ 97 „
5. Leczenie i leki	3.458	„ 29 „
6. Czyszczenie i dezynfekcyja . . .	1.700	„ 86 „
7. Kąpiele	136	„ 20 „
8. Pranie	784	„ 09 „
9. Czynsz	1.210	„ 84 „
10. Konserwacya D. Zdrowia . . .	155	„ 70 „
11. Konserwacya inwent.	264	„ 48 „
12. Utrzym. konia	486	„ 43 „

Razem . . . 70.738 K. 44 h.

DOM ZDROWIA „POMOC BRATNIA” NA GUBALÓWCE W ZAKOPANEM.
PAWILON DLA MĘŻCZYZN.

Jeżeli powyższą kwotę rozdzielimy przez 14.393 (ilość dni jaką przebyli pensjonarze), to otrzymamy 4 kor. 91 hal. Jeżeli 4 kor. 91 hal. powtórzymy 30 razy, to wypadnie 147 kor. 30 hal. Miesięcznie więc wynosi:

II dziesięciolecie.

1910/11	1911/12			
124 K 50 h.	147 K 30 h.			

Ponieważ w zasadzie pobieramy 3 K. 34 hal. dziennie od chorego, przeto do jednego chorego dziennie dokładamy 1 K. 57 hal. Gdyby wszyscy pensjonarze za 14.393 dni zapłacili należną sumę $14.393 \times 334 = 48.072$ K. 62 hal., to musieliśmybyśmy dopłacić $70.738,44 - 48.072,62 = 22.665$ K. 82 hal. Pomimo wydatnej pomocy Wydziału krajowego (7.178 K. 82 hal.), poszczególnych Dyrekcyj szkół, Grup i prywatnej pomocy — młodzież nasza jest tak biedna, że niejednokrotnie opłacić należnej sumy nie jest w stanie.

Sprawa więc powstawania stypendyów przy naszym Domu Zdrowia jest wprost palącą kwestią.

Na tem miejscu niech wolno będzie nam podziękować tym wszystkim, co pamiętając o młodzieży naszej, zaopatrywali nas w ubranie i bieliznę.

Chcąc przysporzyć dochodu „Pomocy Bratniej“ wydawaliśmy pewną ilość jedzenia i wyrabialiśmy bulion. Zyskaliśmy na tem 3.181 kor. 69 hal.

Złożyły się na to następujące pozycye głównejsze:

WP. Radca Banaś — dopłata do rzeczywistego

kosztu utrzymania syna	198 K. 36 h.
„ Dr. A. Kuczewski za utrzymanie matki	840 „ — „
„ Klejn i Bartoszevska	100 „ — „
„ Prof. Wrzoskowie	42 „ — „
„ Falscy	226 „ 40 „
„ Kornilowicz	4 „ — „
„ Trenklerówna	6 „ — „
„ Delegaci za obiad 15/VIII	20 „ — „
„ Dr. Żychoń za obiad 15/VIII	5 „ — „
„ Piotrowski	4 „ — „
„ Gacki	76 „ — „
„ Zbierscy	24 „ 40 „

i różne pozycye oraz zwrot za utrzymanie mon-

terów i sprzedany bulion 1.635 „ 53 „

Razem . 3181 K. 69 h.

c) Statystyka Domu Zdrowia.

W roku sprawozdawczym 1911—12 leczyło się w naszym Domu Zdrowia 149 chorych.

122 mężczyzn i 27 kobiet.

Z roku zeszłego zostało 31, przyjęto 118.

Z ogólnej liczby 149 pensjonarzy z wyższych zakładów naukowych w Galicyi było:

Słuchaczów Wszechnicy Krakowskiej	21
„ „ Lwowskiej	25
„ Politechniki Lwowskiej	8
„ Akad. Rolniczej w Dublanach	1
„ Akad. Sztuk Pięknych w Krakowie	3
„ Akademii handlowej w Krakowie	3
„ Instytutu muzycznego we Lwowie	1
Razem	62

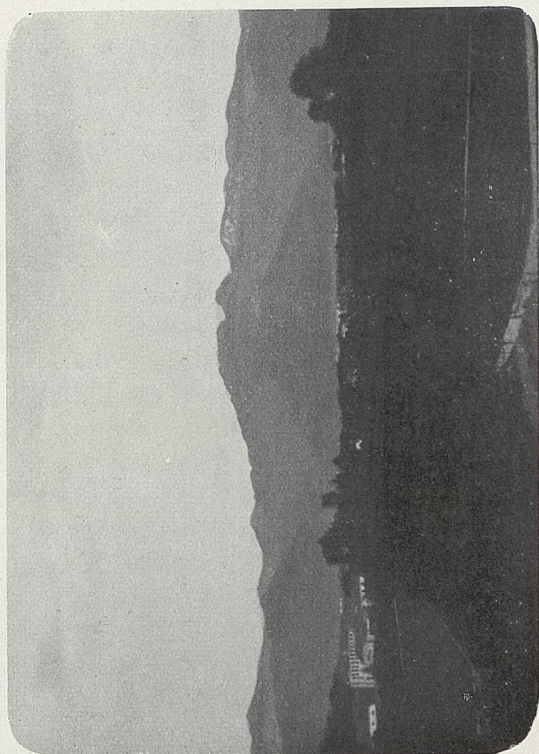
Uczniów szkół średnich w Galicyi

Uczniów gimnazyów	21
„ szkół realnych	2
„ seminariów nauczycielskich	12
„ szkoły handlowej we Lwowie	1
„ seminarium naucz. prywatnego	1
Abituryentów gimnazyów	2
Absolwentów gimnazyów	2
Maturzystów	5
Razem	46

Z wyższych zakładów naukowych w Zaborze rosyjskim i w Rosyi:

Słuchaczy Konserwatorium w Warszawie	2
Uczeń warszawskiej szkoły Sztuk Pięknych	1
Słuchaczów wyższej szkoły technicznej Rotwanda i Wawelberga w Warszawie	2
„ kursów Miłkowskiego w Warszawie	1
„ Wszechnicy petersburskiej	1
„ „ kijowskiej	3
„ Politechniki w Kijowie	1
„ Kursów technicznych w Kijowie	1
Razem	12

Ze średnich zakładów naukowych w Zaborze rosyjskim i w Rosyi:

WIDOK Z OKIEN DOMU ZDROWIA „POMOCY BRATNIEJ“.

Uczniów szkół handlowych polskich	6
„ szkoły Rontalera w Warszawie	2
„ szkoły Podlaskiej w Siedlcach	2
„ pensyj prywatn. w Królestwie	3
Absolwentów gimnazjum polskiego	1
Maturzystą gimnazjum polskiego	1
Uczeń gimnazjum na Pradze	1
Uczniów gimnazjum w Wilnie	2
Uczeń gimnazjum w Petersburgu	1
Razem	19

Ogółem z Zaboru rosyjskiego i Rosyi 41.

Z zakładów naukowych w Zachodniej Europie:

Słuchaczy Akademii eksportowej w Wiedniu	2
„ Uniwersytetu w Zurichu	1
„ Uniwersytetu w Medyolanie	1
„ Uniwersytetu w Wiedniu	1
„ Nowego Uniwersytetu w Brukseli	1
„ Akademii handlowej w Paryżu	1
Uczeń szkoły ceramicznej we Florencyi	1
Uczeń gimnazjum w Gnieźnie	1
Razem	9

Co do miejsc pochodzenia, to urodzonych:

W Zaborze austriackim	103	czyli	69·1%
W Zaborze rosyjskim	45	„	32·2%
W Zaborze pruskim	1	„	0·7%
Razem	149		

Ilość dni przebytych wynosi ogromną ilość, bo aż 14.393.

Zakopane w lipcu 1912.

Józefa Kuczevska, sekretarka.

Sprawozdanie Zarządu Biblioteki.

Biblioteka i Czytelnia pism „Pomocy Bratniej” spełnia podwójne zadanie: Przedewszystkiem walczy przyczynia się do osiągnięcia celu pobytu każdego pensjonarza w „Pomocy Bratniej”, jakim jest powrót do zdrowia, odwraca bowiem uwagę od choroby, pozwala skracać mile i pożytecznie długie nieraz chwile leczenia i dodatnio wpływa na równowagę umysłu; ponadto jednak staje się jakby dalszym ciągiem przerwanych studyów i uzupełnieniem ogólnego wykształcenia. Wobec dość wszechstronnego zaopatrzenia księżnicy może to zadanie biblioteka spełniać wcale dobrze, prawie stale podręczniki tak uczniów szkół średnich jak i wyższych są w rękach czytelników. Ci zaś z kolegów, którym w czasie studyów brakło czasu na wypełnienie luk w swem ogólnem wykształceniu, czynią to korzystając z biblioteki. — Z natury rzeczy jak we wszystkich bibliotekach przeznaczonych dla szerokich kół najlepiej reprezentowany jest dział beletrystyczny — w dziale tym posiadamy wszystkie najlepsze polskie utwory, przeważnie ostatnich lat, nadto nieliczne wydawnictwa rosyjskie, francuskie, niemieckie — w dziale naukowym najlepiej przedstawiają się dzieła z zakresu nauk społecznych, w r. sprawozdawczym zwrócono szczególną uwagę dziełom treści przyrodniczej, filozoficznej, psychologicznej. Ogółem liczyła biblioteka z końcem r. spraw. 1183 dzieł (1413 tomów) w porównaniu z r. ubiegłym o 233 dzieł więcej, dział naukowy liczy 622 dzieła o 62 więcej niż w r. ub. Z dzienników i czasopism mieliśmy wszystkie lepsze polskie wydawnictwa 30 czasopism i 15 dzienników, — przeważna część przychodziła bezpłatnie, mniejszość po niższej cenie.

Książki otrzymywaliśmy od wszystkich prawie firm ze znacznym opustem i tak: Księgarnia Orgelbrandta dawała nam 50% opustu, Połonieckiego 50%, Westa 40%, Gebethnera 20%,

„Książka“ 25%, Zwolińskiego 10%, Friedleina 10%, — wydawnictwo „Życia“ otrzymaliśmy bezpłatnie, wiele książek zostało nam ofiarowanych przez WW. PP. Daniłowskiego, Sieroszewskiego, Świętochowskiego, Bukowińskiego, księgarnię Rzepeckiego w Poznaniu, Solską, drostwo Kuczewskich, Orłowską, kol. Jakubikową. Wszystkim wymienionym firmom i osobom składamy na tem miejscu serdeczne podziękowanie. Obrót książek był bardzo wielki, do czytelników należeli pensjonarze i pensjonarki, członkowie Zarządu, Administracyi Tow. i służba. Z treści belletrystycznej największe powodzenie miały książki Daniłowskiego, Sieroszewskiego, Żeromskiego, Struga, Berenta „Próchno“, Zapolskiej „Kaśka Karyatyda“, z naukowych Tyrola „Antropologia“, Świętochowskiego „Źródła moralności“, Sabourina „Racyonalne leczenie gruźlicy“, Niemojewskiego „Bóg Jezus“, dzieła Kautsky'ego.

Rok ubiegły zaliczyć należy do pomyślniejszych, między innemi przyczynami należy podnieść, że jeden z zarządów biblioteki, w którym pracował kol. Załuska, sprawował swe funkcje przez czas dłuższy, bo 7 miesięcy. — W ciągu r. spraw. sprawiono do biblioteki pieczętę z napisem „Biblioteka Tow. ucz. się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem“; drugą z napisem „Nie ślinić palców“, wprowadzono zapisywanie wypożyczonych książek na kartkach z napisem czytelnika, sporządzono nowy katalog dzieł.

Pod opieką Zarządu biblioteki pozostawały także gry towarzyskie jak: szachy, warcaby, wyścigi, salta, bilardzik.

W ciągu r. spraw. pełnili funkcje bibliotekarzy następujący koledzy i koleżanki po 3 osoby w każdym zarządzie: kol. Załuska, Peter, Sachs, Kuwik, Rydlińska, Stopa, Łosik, Sykała, Świtlikówna, Sroczyński, Krzemiński, Jakubikowa, Lipniacki, Łysakowski, Kubaka, Kucharski, Sochacki.

Sprawozdanie kasowe w rubryce przychód wykazuje 523 K. 21 h. w poz. z r. ub. o 61 K. 81 h. mniej; jeżeli jednak zważymy, że subwencya Zarządu Głównego w r. b. wynosiła o 197 K. 44 h. mniej, zobaczymy, że finanse zdobyte drogą zapobiegliwości Zarządu biblioteki przedstawiają się wcale korzystnie.

Zestawienie ogólne przychodów i rozchodów Biblioteki od 1 lipca 1911 r. do 30 czerwca 1912 r.

Winiem	Przychód	K. h.	Rozchód	Ma
		K. h.		K. h.
Saldo z r. 1910/11	10:23		Książki	172:39
Subwencya Zarz. Główn. .	130:—		Prenumerata pism	135:18
Dochody z przedsiębiorstw	255:34		Oprawa książek	85:90
Datki dobrowolne koleża-			Wydatki na administracyę	7:20
nek i kolegów	29:49		Przedsiębiorstwa	12:51
Z list	64:10			
W. P. Czernicki	5:01			
W. P. Drażewska	3:—			
WP. Kuczevska	10:—			
WP. Lusakowski	—:40			
Wartość towarów znajduj-				
cych się bibliotece: atra-				
menty, kartki, stalki i t. d.	15:64			
Razem	523:21			
			Razem	413:18
			Saldo	110:03
			Razem	523:21

VI.

Sprawozdanie Grup.

Od lat kilku rozwój „Pomocy Bratniej” idzie w przyspieszonym tempie; rok ubiegły stał się przełomowym z chwilą nabycia pięknej realności na Ciągłowie. Dnia 19 maja 1911 r. Dom Zdrowia przeniesiono z dotychczasowej siedziby przy ulicy Sienkiewicza, gdzie już od lat kilku było za ciasno, gdzie rozwój sanatorium hamowany był brakiem miejsca i odpowiednich warunków. W ciągu roku bieżącego wybudowano w nabytej posiadłości i odpowiednio urządzono nowe pawilony. Miejsca jest teraz więcej, ale jeszcze nie tyle, aby wszystkie zapotrzebowania zaspokoić. Dalsza budowa jest już jednak tylko kwestią czasu i poparcia ze strony społeczeństwa, które zna „Pomoc Bratnią” i darzy ją swem zaufaniem, choć materyalnie niedostatecznie wspiera, udziela jednak jej swego poparcia.

Inne natomiast groźne niebezpieczeństwo staje przed naszą instytucją. Oto brak funduszy, mogących służyć w formie stypendyów i pożyczek tym pensyonaryuszom, którzy nie są w stanie za utrzymanie i leczenie w Domu Zdrowia opłacać 3 K 34 hal. dziennie, t. j. jakieś 100 K miesięcznie. Kwota 100 K nie jest wielką — dla wielu jednak z pośród potrzebujących kuracyi w Domu Zdrowia jest ona za wysoką. Zarząd zaś Towarzystwa dopłacając stale do opłaty każdego chorego od 20—50 K miesięcznie, nie jest w stanie, nie chcąc wpaść w deficyty jeszcze większe, uwalniać od całkowitej opłaty, od owych 100 K. Tak więc każdy kandydat, chcący się do Domu Zdrowia dostać, musi mieć 100 K. Skąd ma je dostać, o ile jest niezamożnym? Wprawdzie Wydział krajowy znacznemi sumami przychodzi chorym z pomocą, wprawdzie Grupy Towarzystwa, rozsiane po miastach uniwersyteckich, starają się dopomagać biedniejszym kolegom — lecz wszystko to jeszcze za mało. Pewna ilość kandydatów, których stan zdrowia wymaga natychmiastowej kuracyi, musi odchodzić z niczem, lub czekać po parę miesięcy, zanim znajdą się potrzebne na ich utrzymanie fun-

dusze. W miarę rozwoju Domu Zdrowia, w miarę zwiększania się ilości miejsc — stan ten stawać się będzie coraz groźniejszym, coraz liczniejsze będą wypadki nie przyjmowania do sanatorium chorych, nie mogących z własnych funduszków uiścić opłaty. To też czas najwyższy zwrócić uwagę społeczeństwa, a w pierwszym rzędzie uczącej się młodzieży, na doniosłość tej strony działalności Towarzystwa, która koncentruje się w Grupach, a której znaczenie polega na tworzeniu funduszków stypendyjnych, mogących służyć niezamożnym jako bezterminowe pożyczki. Cóż z tego, że w najpiękniejszej miejscowości Zakopanego będą stać liczne pawilony sanatoryjne, urządzone według ostatnich wymagań higieny i nauki, gdy najniezamożniejsi, najbardziej potrzebujący kuracy i odpoczynku nadal dusić się będą w ciasnych poddaszach i suterrenach, truć się kilkunastu hale-rzowemi obiadami restauracyj miejskich, wdychać kurz w chore płuca i rozpraszać w koło siebie tysiące chorobliwych zarazków? Dać im możliwość korzystania z Domu Zdrowia — oto najpilniejsze hasło dla wszystkich interesujących się sprawą walki z gruźlicą, a w pierwszym rzędzie dla przyjaciół Pomocy Bratniej.

Grupy Towarzystwa prócz wymienionego zadania mają jeszcze i inne. Oto pewien procent chorych zgłaszających się, z powodu różnych komplikacyj lub właściwości organizmu, nie nadaje się do leczenia w Zakopanem; są też tacy, którzy po kuracyi w Domu Zdrowia, winni pojechać nad morze, i inni, którym polecony jest kilkomiesięczny pobyt na wsi w czystym, zdrowym powietrzu. Zarząd Główny opiekować się nimi nie może, będąc całkowicie pochłoniętym prowadzeniem Domu Zdrowia. Obowiązek ten spada na zorganizowanych w Grupach kolegów. By temu zadaniu podołać, muszą mieć Grupy jednak zasobniejsze kasy. Że zaś zadanie to jest bardzo ważnem, wiadomo najlepiej tym wszystkim, którzy stykają się z chorymi po ich wyjściu z sanatorium. A jak jest nagłaczem, świadczy choćby ten jeden fakt, że grupa krakowska — jak wskazuje sprawozdanie — musiała w bieżącym roku administracyjnym ponieść wydatek 405 K na leczenie kolegów poza Domem Zdrowia, pomimo iż do kasy Zarządu Głównego winna jest kolosalną sumę, przeszło 3.000 K wynoszącą.

Rozwój Towarzystwa doszedł do punktu, w którym Grupy muszą się stać ogniwem, łączącym Dom Zdrowia ze społeczeństwem, muszą nie tylko informować ogół o zadaniach i celach Pomocy Bratniej Zakopiańskiej, muszą nie tylko zdobywać środki

na utrzymanie Domu Zdrowia, ale powinny zorganizować się tak, żeby powstawać zaczęły stypendya dla najbiedniejszych kolegów, którzy bez tej pomocy zginą w suterrenach i na poddaszach.

Zrozumienie, jak strasznym wrogiem jest gruźlica, doda młodzieży sił i energii do pracy w powyższym kierunku.

Stefan Heltman.

Grupa Krakowska.

Bieżącego roku sprawozdawczego nie może Grupa Krakowska zaliczyć do zbyt pomyślnych. Wprawdzie finanse Grupy coraz bardziej znajdują oparcie w zdrowych zasadach samopomocy (patrz wykaz subwencji), wprawdzie rachunek opłat wniesionych do kasy Zarządu Głównego za polecanych chorych nie zmniejszył się, jednak wobec wzrastających potrzeb jest to mało, by móżdź mówić o rozwoju Grupy. Suma 3345 K 39 hal. należna Zarządowi Głównemu za poleconych pensyonarzy, wskazuje wyraźnie, że Grupa Krakowska nie może nadążyć za wzrostem zapotrzebowań. Kierując się zasadą, że wobec chorych muszą zejść na drugi plan względy wyrachowania „kupieckiego” — Zarząd Grupy starał się dopomódz jak największej ilości koleżanek i kolegów, pomimo pustek w kasie; kierowaliśmy się przytem nadzieją, że pewne źródła dochodu, zasilające naszą kasę w końcu roku administracyjnego, nie zawiodą; okazało się inaczej.

Urządzony dnia 28 marca koncert p. Carlot przyniósł deficyt, który jednakże pokrył p. T. Trziński, dyrektor koncertów krakowskich, zasilając nadto z własnej kieszeni kasę naszą kwotą 85 K. Za to wielkie zrozumienie potrzeb naszego Towarzystwa składamy Mu najserdeczniejsze podziękowanie.

Również inne poważne źródło dochodu zawiodło, a mianowicie dzień gruźliczy, urządzony w roku zeszłym łącznie z Towarzystwem walki z gruźlicą (wykazana w sprawozdaniu kasowym kwota 489 K odnosi się do zeszłorocznego dnia gruźliczego), w roku bieżącym odbył się bez naszego udziału, ponieważ Tow. walki z gruźlicą nie zechciało, abyśmy wspólnie dzień ten urządzili. Te same niesłuszne zarzuty — które tylekroć padały na „Pomoc Bratnią” i tylekroć zostały obalone jako z gruntu nieprawdziwe i podyktowane złą wolą lub nieznajomością rzeczy —

odegrały na nieszczęście rolę w stanowisku Tow. walki z gruźlicą względem Grupy Krakowskiej. Odpowiedź odmowna przyszła zbyt późno, byśmy na własną rękę mogli zwrócić się do społeczeństwa o pomoc dla młodzieży. Musimy czekać odpowiedniej chwili, a tymczasem dług nasz rośnie i zgłaszający się chorzy odchodzą z niczem, by w ciągu kilku miesięcy podupaść na zdrowiu na tyle, że wyleczenie ich będzie trudniejsze, a nieraz wprost już niemożliwe.

Musimy też zwrócić uwagę na fakt, że wśród towarzystw młodzieży, przychodzących nam z pomocą w formie subwencji, niema tak ważnej instytucji, jak Wzajemna Pomoc U. U. Jag. Odnosne starania nasze zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem już przed dwoma prawie laty, jednakże pewne względy uboczne nie pozwoliły na zrealizowanie ich w formie, któraby mogła znaleźć swój wyraz w sprawozdaniu; obecnie ostateczne uregulowanie tej sprawy wkroczyło na tory, które pozwalają nam tuszyć, że już na Zjeździe delegatów będziemy mogli dopełnić niniejsze sprawozdanie informacją, że młodzież zyskała nowe poważne źródło pomocy w razie zapadnięcia na zdrowiu.

Nie możemy pominąć faktu, że liczba członków Grupy spadła do 119. Jest to dowód, jak mało zdrowi myślą o chorych i jak małe jest zrozumienie wśród młodzieży dla zdrowych zasad samopomocy koleżeńskiej. W bieżącym roku uzyskaliśmy nowych członków wspierających: 1) p. J. Sakowiczowie, 2) p. Surynowa, 3) p. Stefan Suryn. Z dawnych członków złożyli opłaty: 1) p. Witkowski (część), 2) p. Mierzejewska Marya, 3) p. Niemyska Barbara, 4) p. Niemyski Leon, 5) p. Flatau Edward, 6) Jacobson Stefan, 7) p. Czekanowski Stanisław, 8) Bratnia Pomoc medyków, 9) Biblioteka medyków, 10) Kółko przyrodników, 11) Kółko rolników i 12) „Zjednoczenie“, Stow. młodz. polskiej kształcącej się w wyższych zakładach naukowych w Krakowie.

Większe datki na rzecz Grupy złożyli: hr. Józef Tyszkiewicz 152 K 55 hal.; p. Teofil Trzeciński 85 K; p. Czarnocki Stefan z Lecieszyna 63 K 65 hal.; p. S. Stępowski 63 K 47 hal.; zebrane przez p. Wandę Kraśnicką 25 K 47 hal.; p. Czarnocki Michał 31 K; bezimiennie 25 K 42 hal.; p. Czarnocki Stefan 22 K 60 hal.; Dr. Lampe 20 K; Dr. Tabor nieprzyjęte honorarium od redakcyi „Chochola“ 20 K; p. Czarnocka Marya 12 K 71 hal.; J. T. i L. F. 11 K 94 hal.; Dr. Fiedler 10 K; Biblioteka Medyków zamiast wieńców na trumny kol. Justowieckiego, Kucia,

Godziszewskiego i Wład. Müllera 60 K; nadto w celu uczczenia pamięci zmarłego na gruźlicę Dra Józefa Kucia złożyli: p. Kuć-Staniszevska 100 K; p. J. Geppert 50 K; zebrane przez wydziałowych Biblioteki Medyków 80 K; Bratnia Pomoc Medyków 25 K. Razem 255 K.

P. Władysław Paschalski, właściciel fabryki tutek do papierosów w Krakowie zamiast datku pieniężnego ofiarował 3000 sztuk tutek. W ciągu roku pomagaliśmy 15 koleżankom i kolegom, w tej liczbie 5 pozostałym z roku ubiegłego. Prócz tego dopomagaliśmy kilkunastu osobom poza Domem Zdrowia i poręczyliśmy za kilka osób opłacających sami pełne 100 K. Największa zapomoga wynosiła 103 K 54 hal. miesięcznie, najmniejsza 30 K. Najdłużej pomagaliśmy 9 miesięcy, najkrócej 1 miesiąc, przeciętnie 6 miesięcy.

Do Zarządu Grupy weszli: Heltman Stefan, przewodniczący, Kucharski Teofil, zast. przewodniczącego, Gacki Zdzisław, sekretarz, Merl Ryszard, skarbnik. Prócz tego wybrano wydział, składający się z 7 osób: Surynówna Zofia, Kreutlerówna Zofia, Łaski Jan, Przybylski Zygmunt, Peter Michał, Świdwiński Stanisław i Wojciechowski. W ciągu roku z powodu choroby skarbnika Zarząd kooptował na jego miejsce kol. Surynównę Zofię.

Walnych Zgromadzeń odbyło się 2, posiedzeń Zarządu 5. Listów wysłaliśmy 105, otrzymaliśmy 84.

Na zakończenie niniejszego sprawozdania musimy wyjaśnić, że wysoka kwota wydatków na administrację znajduje wytłomaczenie w tem, że zostały tu wliczone wydatki na urządzenie dwóch odczytów o gruźlicy prof. O. Bujwida w sumie 31 K 34 hal., które jednakowoż znalazły pokrycie w opłatach za wstęp na salę; nadto kwota 20 K wróciła do kasy Grupy. Panu prof. Bujwidowi za Jego życzliwość okazywaną stale naszemu Towarzystwu, składamy serdeczne podziękowanie.

Grupa nasza poza zdobywaniem środków i szerzeniem celów Towarzystwa zainicjowała jeszcze szerzenie świadomości o gruźlicy i walce z nią za pomocą odczytów, wygłaszanych przez kolegów medyków T. Kucharskiego i K. Dobrowolskiego w Chrzanowie, Bochni i Krakowie w Stowarzyszeniach robotniczych. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku praca w tym kierunku będzie wydatniejsza i większa ilość kolegów sprawą tą się zajmie.

Nie możemy pominąć milczeniem bardzo dla nas doniosłego faktu, że jeden z byłych pensjonarzy zwrócił udzieloną mu przed kilku laty pożyczkę. Oby postawiona na Zjeździe de-

legatów w roku ubiegłym zasada, że zapomogi, udzielane kolegom są bezterminowymi pożyczkami, mogła być jak najprędzej wcielona w życie, przez co fundusze Grupy znalazłyby nowe źródło dochodów, z którego mogłyby korzystać przyszłe pokolenia uczącej się młodzieży.

Sprawozdanie kasowe za rok 1911/12.

Winien

	K. h.
Saldo gotówkowe z roku 1910/11	65 20
Z puszek	117 33
Z list	243 47
Z bloczków	8 78
Ze sprzedaży pocztówek	12 62
Z odczytów prof. Bujwida	37 70
Datki jednorazowe	954 41
20 % z dnia gruzliczego w Krakowie	489 —
Zaległa wkładka czł. zwycz.	2 —
Zwrot długu administr.	20 —
Oplaty za świadectwa lek.	16 —
Zwrot do rachunku długów pensjonarzy: p. Grzywa-Dąbrowski	100 —
Zaległa wkładka czł. zwycz. Bratniej Pomocy słuch. Akad. Sztuk Pięknych za rok 1910/11	30 —
Subwencja kółka Rolników za rok 1910/11	80 —
Subwencja Świet. Rady m. Krakowa za rok 1911/12	200 —
Subwencja Świet. Rady m. Podgórze za rok 1911/12	100 —
Subwencja Rady Miejskiej w Nowym Targu za rok 1911/12	10 —
Subwencja Biblioteki Medyków	100 —
Subwencja Bratniej Pomocy Medyków	50 —
Subwencja Bratniej Pomocy słuch. kursów im. Baranieckiego	90 —
Subwencja Biblioteki Pracowników	50 —
Do przeniesienia	2776 51

Ma

K. h.

Odesłano Zarządowi głównemu:	
za chorych	2 430 50
z Rk wpisów	57 —
z Rk czł. zwyczajnych	223 —
z Rk czł. wspierających	305 64
Spadek po ś. p. Kernbaumie	225 —
Chorzy poza Domem Zdrowia	405 —
Administracja Grupy	107 35

Do przeniesienia 3753 49

Od tegoż zgromadzenia zaczęła się też i nagonka na Tow. „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem przez pewną grupę młodzieży polskiej systematycznie i dotąd prowadzona. Pomimo jednak tej nagonki Grupa Praska żyje i żyć będzie.

Brak czasem, wprowadzie, chętnych do pracy, tak, że jednostki są nią przeciążone, nie tracimy jednak wiary w to, że ostatecznie szlachetny i wzniosły cel Tow. „Bratnia Pomoc“ w Zakopanem i owocna jego na polu walki z gruźlicą działalność zwyciężą małostkowość i złą wolę swych przeciwników, i że liczba pracowników dla dobra Towarzystwa będzie stale wzrastać. Mamy niepłonną nadzieję, że i Praską Grupę przyszły rok akademicki pchnie naprzód w jej rozwoju.

Dzięki specjalnym warunkom terenu praskiego na agitację mającą na celu pozyskanie jak największej liczby członków Towarzystwa, mniejszą zwracamy uwagę.

Główną uwagę zwróciliśmy na zdobycie jak największego funduszu zapasowego, gdyż dotąd dzięki szczęśliwemu zrządzeniu losu, nie mamy wśród siebie chorych na gruźlicę kolegów.

W powyższym celu rozdajemy i rozsyłamy listy składkowe; dajemy bloczki, urządzamy różne przedsiębiorstwa, które dotąd stale powiększają nasz fundusz. Podajemy poniżej sprawozdanie z niektórych przedsiębiorstw, jak herbata, tutki papierosowe i inne, z przedsiębiorstw, które są właśnie w toku, nie mogliśmy więc rezultatów ich okazać w ogólnem sprawozdaniu kasowem.

Całkowity obrót w 3 przedsiębiorstwach utworzył .	K 1395·05
Rozchód	„ 879·99

Dochód brutto	K 515·06
-----------------------	----------

Zwrócić kasie wzięte na zapr. przedsiębiorstwa . . .	„ 181·88
--	----------

Czysty dochód za czas od 1 listopada 1911 wynosi .	K 333·18
--	----------

Stan obecny przedsiębiorstw:

W naturze	K 138·25
Winni do kasy przedsiębiorstwa	„ 104·07
Gotówka w kasie przedsiębiorstwa	„ 191·56
Oddano kasie Grupy (czysty dochód) . . .	„ 81·18

Co utworzy dochód brutto	K 515·06
----------------------------------	----------

Rachunek list składkowych i bloczków:

Zwrócono list użytych	19	na sumę K 606.69
Zwrócono list nieużytych	6	
Niezwrócono dotąd list	38	
Zepsuto list	1	
Zgubiono list	3	
Wydano list ogółem	67	

Przy niniejszym rachunku z list składkowych uważamy za konieczne złożyć podziękowanie Rodzinie WP. Doktorstwa Pełczyńskich z Radomia, a specjalnie WP. Doktorowej Antoninie Pełczyńskiej za Ich szczere i serdeczne zajęcie się sprawami Tow. przez zbieranie datków na listy składkowe K 261.80 i łaskawą sprzedaż pocztówek na rzecz Praskiej Grupy.

Odsyłamy do archiwum listy zużyte: Nr. 1, 2, 3, 8, 11, 14, 24, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 41, 42, 45, 62; zgubiono Nr. 12, 23 (pieniądze oddano), listy nieużyte Nr. 35, 39, 44, 46, 53, 57, oraz listę zepsutą Nr. 43. Zgubiono nie nie zebrawszy Nr. 7, 21, 34. Wydano 9 bloczków, z nich okazywano 4 bloczki pięć razy — zebrano K 85.16.

Z przedsiębiorstwa pocztówkowego nie możemy na razie zdać sprawy i umotywić pozycji w sprawozdaniu kasowem, dotyczących się pocztówek, ponieważ przedsiębiorstwo to prowadzone było trochę chaotycznie, wynikły w dodatku spory ze współnikiem, przeto specjalna komisja to przedsiębiorstwo zlikwiduje. Możemy zaznaczyć jedynie, że niektórzy koledzy wzięli dużo pocztówek na sprzedaż do kraju.

Konkurs na nalepkę z przyczyn od Zarządu niezależnych nie udał się. Zamiaru jednak wydania nalepki nie poniechalіśmy; postanowiliśmy się zwrócić po wakacjach do niektórych malarzy z prośbą o wykonanie projektu.

Do dnia 23 czerwca 1912 r. wysłano ogółem listów: Do Zarządu Głównego 15, w sprawach przedsiębiorstw 44, w sprawach list składkowych 44, do dłużników 15, różnych 15 — razem wysłano listów 133, kosztą porta wyniosły K 25.05.

Do dnia 23 czerwca 1912 r. odebrano ogółem listów: Od Zarządu Głównego 14, w sprawach przedsiębiorstw 12, w sprawach list składkowych 5, różnych 8 — razem otrzymano listów 39, kosztą porta wyniosły 30 hal.

*) Dowiadujemy się, że Zarząd Główny nalepkę wydał.

Od swego założenia Grupa odbyła: Walnych zwyczajnych zgromadzeń 3, nadzwyczajnych 1. Posiedzeń Zarządu było 15.

Obecnie Grupa liczy 37 członków, z pośród których 11 zapłaciło tylko wpis. 4 winni za semestr letni, 18 za semestr zimowy 1911 r., 27 za semestr letni 1912 r.

Temi zaległościami objaśni się mała suma ze składek, którą przy niniejszem sprawozdaniu kasie głównej przesyłamy.

Posłałismy w grudniu 1911 r. ze składek .	K 69—	
Przesyłamy teraz ze składek	„ 17—	K 17—
Posłałismy w grudniu 1911 r. 10% od dochodów nadzwyczajnych, przeznaczonych na fundusz budowy „Domu Zdrowia“ .	„ 26:30	
Przesyłamy 10% teraz	„ 53:70	„ 53:70
Ogółem	K 166—	K 70:70

Przesyłamy teraz K 70:70.

Sprawozdanie kasowe za czas od 10 kwietnia 1911 r. do 25 kwietnia 1912 r.

Winien	K. h.		Ma	K. h.
Wpis i wkładki czł. zwycz.	86—	Wydatki na kasę	2:80	
Datki dobr.	25:14	„ na sekretaryat	71:42	
Z list. składek.	606:69	Na przedsięb. pocztówek	212:75	
Z bloczków	85:16	„ „ herbata	150:41	
Z puszek	2:56	„ „ tutki	31:47	
Z przedsięb. pocztówek	113:10	Przesłano kasie Gł. w gru-		
Z „ inn. czyste	81:18	dniu 1911 r.	95:30	
		Wydatki różne	25:13	
		Razem	K. 589:28	
		Saldo	K. 410:55	
	K. 999:83			K. 999:83

W skład Zarządu Grupy Praskiej wchodziłi: Kol. Konstanty Aleksandrowicz, przewodniczący; Jerzy Czarnocki, sekretarz; Władysław Więckowski, skarbnik; Tadeusz Szpakowski, prow. przedsiębiorstwa; Witold Czachowski, Walery Kudła, zastępcy.

Dnia 2 maja 1912 r. z powodu wyjazdu i rezygnacyi dwu kolegów zaszła następująca zmiana: Kol. Tadeusz Szpakowski, jako zastępcą przewodniczącego; Witold Czachowski, zast. se-

kretarza; Władysław Więckowski, zast. skarbnika; Walery Kudła, zast. prowadzącego przedsiębiorstwa.

W skład Komisji rewizyjnej wchodzi: Kol. Alfons Rozen, Edmund Zazzarini.

Tadeusz Szpakowski
zast. przewodniczącego.

W. Czachowski
zast. sekretarza.

Wł. Więckowski
skarbnik.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

Alfons Rozen.

Edmund Lazzarini.

Grupa Lozańska.

Grupa Lozańska powstała w lutym b. r. Liczy członków 14. Obrót kasowy przedstawia się następująco:

Winien	Dochody:	Rozchody:	Ma
Wkładki członków	. 48 Fr. 50 Ct.	Korespondencya	. . — Fr. 95 ct.
Zebrane na listę p. R.	6 „ 50 „	Kwitaryusz	 — „ 75 „
Wkl. roczna Br. Pom.		Wysłane do Zarz. gł.	80 „ — „
Loz.	 25 „ — „	Kajet rachunk.	 — „ 10 „
Wkl. Koleż. D. D.	. 3 „ 75 „		
Razem	. 83 Fr. 75 Ct.	Razem	. 81 Fr. 80 ct.

Zostaje w kasie 1 Fr. 95 ct.

Eugeniusz Sieklucki
Przewodniczący

Janina Augustowicz
Skarbnik

Za komisję rewizyjną:

Jerzy Ruszkowski.

Grupa Technicka.

We wszelkich zrzeszeniach nadchodzą chwile, kiedy rozwój niepowstrzymanie kroczący naprzód, rozsadza istniejące formy — stają się one bowiem już niewystarczające, nieodpowiednie wobec zadań i zagadnień nasuwających się. W takich chwilach należy dawne formy ulepszyć, przystosować do wytworzonych w rozwoju zrzeszenia nowych warunków, nowych terenów pracy. Rozpoczynamy nasze sprawozdanie z całorocznej działalności od stwierdzenia tych prawd ogólnych, chcąc zwrócić uwagę na ten pocieszający objaw, iż Grupa nasza przeżywa obecnie właśnie chwile, o których wspomnieliśmy wyżej: istniejące formy

w jakich się mieści, już jej nie wystarczają, i jeśli ma się rozwijać nadal w tym samym tempie, co dotychczas, należy te formy znacznie rozszerzyć. W przeciwnym razie Grupa stanie w swym rozwoju. W myśl tych wywodów, przychodzimy na Zjazd delegatów z szeregiem wniosków zmian statutu i regulaminu, zmierzających do rozszerzenia działalności Grup wogóle, w szczególności zaś Grup lwowskich. Mamy głębokie przeświadczenie, iż uchwalone przez Zjazd, będą one środkiem do szerokiego rozwoju, w jakim postępować będzie niewątpliwie Towarzystwo. Szczera sympatya z jaką spotykamy się wśród społeczeństwa starszego, Grona Profesorów i współdziałanie w naszych pracach kolegów, są dla nas najlepszą rękojmią, iż nadzieje nasze się spełnią.

Przechodząc do streszczenia działalności za rok ubiegły, dziewiąty rok istnienia Grupy, musimy zaznaczyć, iż kładliśmy wielki nacisk na informowanie społeczeństwa i kolegów o Towarzystwie. Urządzając przedstawienie w teatrze miejskim, wydrukowaliśmy estetyczne programy, obok których była krótka odezwa informująca o działalności Domu Zdrowia; umieszczaliśmy niejednokrotnie wzmianki w dziennikach podobnej treści. Przedstawienie udało się pod każdym względem doskonale. Teatr był zapelniony. Między innemi mogliśmy zauważyć JMP. Rektora Politechniki T. Fiedlera i prawie wszystkich JWWPP. Profesorów. Bardzo licznie zebrana była młodzież dając wyraz współdziałania w pracach Zarządu Grupy. Dochód czysty z przedstawienia wyniósł 680 K. 59 h. Przedstawienie urządzaliśmy łącznie z Grupą Akademicką. Na tem miejscu dziękujemy serdecznie JWP. Dyr. L. Hellerowi za bezinteresowne udzielenie nam gmachu teatralnego, a WWPP. Artystkom i Artystom teatru za łaskawy udział, Szanownym Redakcyom dzienników za umieszczanie wzmianek o Towarzystwie i wszystkim tym, którzy przyczynili się dla dobra naszego Towarzystwa.

Porozumiewaliśmy się z grupą kolegów urządzających bal Techników w Tarnowie, aby dochód był przeznaczony na Technicką Grupę. Otrzymaliśmy 178 K. 50 h. (jako połowę czystego dochodu — połowa przeznaczona była na Macierz Cieszyńską) za co serdecznie dziękujemy WWPP. Inżynierom i kolegom Technikom w Tarnowie. Otrzymaliśmy również z festynu urządzonego przez T-wo Bratniej Pomocy sł. pol. 150 K.

Starania nasze w sprawie przystąpienia Towarzystw akademickich na członków wspierających udały się w zupełności.

Pozyskaliśmy w tym roku: Związek słuch. Inżynierzy i Budownictwa wodnego, Związek studentów Architektury, Koło Mechaników. Z dawnych członków uiszcza wkładkę Bratnia Pomoc słuch. politech.

Jedną z ważniejszych spraw, którą załatwiliśmy, było zawarcie umowy z fabryką tutek „Kosmos“ St. Wołoszyńskiego w Krakowie. Zarząd fabryki zobowiązał się wypłacać nam w 3 ratach kwartalnych 5% od dochodu brutto otrzymanego ze sprzedaży tutek zakopiańskich „Hyr“. Plakaty i nalepki na pudełka wykonano w Krakowie wedle wzoru dostarczonego przez nas. Tutki są już w sprzedaży. Spodziewamy się, że w latach następnych Zarząd Grupy osiągnie z tego przedsięwzięcia znaczny dochód, o ile umiejętnie tutki „Hyr“ zareklamuje.

Kasa Technicznej Grupy winna jednak w całości otrzymane sumy przelewać do Kasy Głównej w Zakopanem.

Za pośrednictwem Akademickiego Klubu Turystycznego otrzymaliśmy zebrany przez kolegów fundusz ku uczczeniu pamięci zmarłego tragicznie przedwczesną śmiercią ś. p. M. Horowitza, w sumie 120 K. przeznaczoną na Technicką Grupę Domu Zdrowia.

Liczba członków zwyczajnych wzrosła w roku ubiegłym do liczby 820. W ciągu roku pomagaliśmy 7 kolegom leczącym się w Domu Zdrowia. Posiedzeń Zarządu odbyło się 9, Walne Zgromadzenie 1. Pism wysłanych 65, nadesłanych 78.

Sprawozdanie kasowe i liczba członków wykazuje, że rok ubiegły jest wyraźnym krokiem naprzód. Nie osiągnęliśmy jednak wszystkiego, co zamierzaliśmy. Wiele ważnych planów i projektów jest w drodze do zrealizowania, nastąpić to jednak może dopiero w przyszłym roku. Znajduje się to w ścisłym związku z uchwaleniem przez Zjazd Delegatów proponowanych przez nas wniosków, mających na celu reorganizację grup lwowskich.

Stefan Iwanowski

przewodniczący

Józef Jellinek

zast. przew.

Tadeusz Dutkowski

skarbnik

Henryk Ciupka

sekretarz

Członkowie Zarządu: *Maryan Stanek, Henryk Szostakowski, Stefan Tułacz*¹⁾, *Stanisław Morawski*²⁾.

Komisja Rewizyjna: *Mieczysław Staszewski, Wacław Szol, Mieczysław Maciejowski.*

¹⁾ Kooptowany 27. VI. 1912. ²⁾ Zrezygnował 9. VI. 1912.

Sprawozdanie kasowe za rok 1911/12.

Wnien	Przychód	K. h.
Saldo z dn. 1 lipca 1911 r.		166-99
Rk wkładek i wpis. członk. zwyecz.		894 70
Rk wkładek czł. wspieraj. T-wo Bratniej Pomocy st. Polit.		20—
Związek słuch. Inżynieryi „ „ Architekt.		20—
Koło Mechaników		20—
Rk pensyonarzy (dłużnik.)		30—
Rk dochodów z przedsiębiorstw : z festynu Bratniej Pom. st. p.		150-90
z balu Techników w Tar- nowie		178-50
z przedstawienia w tea- trze m.		1350-15
Rk zwrotu długów		55—
Rk funduszu im. M. Horo- witz'a		120—
Rk datków jednoraz. (listy, puszki)		133-24
Razem		3.150-48

Rozchód	Ma K. h.
Przesłano Zarządowi glówn.:	
Rk wkładek i wpis. człon.	
zwycz.	894-70
Rk wkładek czł. wspieraj.	80—
Rk funduszu budowy Do-	
mu Zdr.	250—
Rk pensyonarzy (dłużnik.)	830—
Rk przedsięb. (wydatki przy	
urządź.).	669-56
Akademickiej Grupie D. Zdr.	
(za współudź. przy urządź.)	160—
Kol. Balinger za wykon.	
wzoru na afisz reklam.	
tutek „Hyr“	20—
Rk administracyi	22-75
Saldo na rok adm. 1912/13	232-47
Razem	3.150-48

Stefan Zvanowski
przewodniczący

Tadeusz Dutkowski
skarbnik

Za Komisję lustracyjną:
M. Staszewski.

Grupa Wiedeńska.

Dnia 1. marca r. b. za inicjatywą kilkunastu słuchaczyw
tutejszych szkół wyższych odbyło się poprzedzone odczytem
Dr. P. organizujące zebranie na którem postanowiono założyć
w Wiedniu Grupę Domu Zdrowia „Pomoc Bratnia“ w Zakopa-
nem. W tym celu wybrano Komitet Organizujący, polecając
mu jednocześnie rozpoczęcie natychmiastowe akcyi w kierunku
zjednywania członków — oraz zbierania funduszy na rzecz
„Pomocy Bratniej“. Do komitetu weszli: Kol. Wacław Koźnie-
wski jako przewodniczący, Tadeusz Bystrzycki jako sekretarz,

Edward Kleszczyński jako skarbnik — oraz kol: Aleksander Jezierski, Stanisław Łepkowski, Władysław Strzelecki i koleżanka Elżbieta Michalewska jako członkowie komitetu.

Z biegiem czasu na miejsce kol. Łepkowskiego, który ustąpił, oraz w celu powiększenia liczby członków Komitetu — kooptowano kolegów: Stanisława Jeleniewskiego, Andrzeja Korzeniowskiego i Antoniego Tomaszka.

Równocześnie na zebraniu organizującym wybrano trzech członków komisji rewizyjnej, do której weszli: kol. Jan Choński-Dzieduszycki jako przewodniczący i kol. Leon Orłowski i Robert Spyt jako członkowie.

W myśl danej dyrektywy przystąpiono z jednej strony do załatwienia prawnych formalności i przeprowadzenia wewnętrznej organizacji, z drugiej zaś do akcji popularyzowania naszej idei wśród młodzieży, zjednywania dla „Pomocy Bratniej” członków oraz staranie się dla niej o fundusze. Praca prowadzona na razie na niewielką skalę dała pewne rezultaty.

Doznaliśmy poparcia, jeżeli nie ogólnego, to jednak ze wszystkich zrzesseń studiującej tutaj młodzieży. Żywimy więc jak najlepsze nadzieje co do pomyślnego dalszego rozwoju naszej Grupy.

W każdym razie uświadomić sobie należy, iż rozwój ten będzie w pierwszej linii zależał od energii i ilości włożonej w sprawę „Pomocy Bratniej” pracy przyszłych zarządców Grupy.

Chociaż bowiem trudny — przez zakorzeniony tu w szczególności brak poczucia obowiązku oraz wielką bierność młodzieży — teren wiedeński jest jednak obszerny i zupełnie możliwy do pozyskania go dla zawsze aktualnych, jakkolwiek niejaskrawych celów naszych.

Liczba 121 członków zwyczajnych, jaką zamknęliśmy pierwszy okres naszej działalności, nie powinna być i zapewne nie będzie swem maximum; byłoby to bardzo smutnem wobec przeszło tysięcznej rzeszy młodzieży polskiej bawiącej tu na studiach i minimalnych ciężarów, jakie nakłada przynależność do Grupy.

Pozyskaliliśmy nadto dla „Pomocy Bratniej” dwóch członków założycieli w osobach: rejenta WP. Dr. Rudolfa Trieda, cenionego przyjaciela naszej młodzieży w Wiedniu — oraz ojca jednego z naszych kolegów Wp. Lucyana Kurnatowskiego z Warszawy.

Przechodząc do sprawozdania kasowego zaznaczyć musimy, że oprócz pożyczki za wpisowe i opłaty członków zwyczajnych,

Lwowska Grupa Uniwersytecka.

Winien	Dochód		Rozchód	Ma
		K. h.		K. h.
Z przedstawienia w teatrze, urząd. wspólnie w Grupą Technicką 28/XI. 1911 r.	160.—		Wkładki członkowskie . .	50.—
Przedsiębiorstwa	188.80		Na budowę Domu Zdrowia	20.—
Datki na budowę Domu Zdrowia Firma Krzyszko- ski et Motylewski . . .	15.—		Na rachunek utrzymania po- leconych kolegów . . .	236.—
Firma Zalewski Ludwik .	5.—		Wydatki na administrację Grupy	15.96
Wkładki członkowskie . .	50.—		Saldo na rok admin. 1912/13	96.84
	Razem .	418.80		Razem . 418.80

Lwowska Grupa Medyków

przysłała 1711 kor.

Grupa Kijowska

na rk. członk. zwyczajn. 202 kor. 57 hal.

Grupa Karlsruheńska

przysłała 142 kor.

VII.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE

VII.

Zamknięcie rachunkowe.

Przedkładamy poniżej bilans i rachunek strat i zysków.

Pozycje bilansu w stanie czynnym:

1) Rachunek nieruchomości K 50.500.

Ta pozycja oznacza cenę kupna willi, nabytej z nową posiadłością za 50.000 kor. i 500 kor. zapłaconą ratą kupna posiadłości.

2) Rachunek inwestycji K 87.924·78.

Są to wkłady w inwestycje nowej posiadłości, instalacje, wybudowanie gospodarczego pawilonu, pawilonu dla kobiet; mostów i drogi.

3) Rachunek ruchomości K 9.701·71.

Jestto wartość ruchomości jaką posiada Towarzystwo.

4) Rachunek pensyonarzy K 61.231·35.

Są to należności chorych za cały czas istnienia Domu Zdrowia „Pomoc Bratnia“.

5) Rachunek lokacyi i papierów wartościowych K 904·97.

Są to książeczki oszcz. Tow. Zalicz. w Zakopanem L. 2441, książeczki wkładowe Banku Krajowego w Krakowie L. 12.350 i L. 11782, List austr. Czerwonego Krzyża Ser. 02619 Nr. 07, List zastawny funduszu propin. Ser. E. Nr. 0790, ofiarowany bezimiennie na stypendyum dla młodzieży krakowskiej akademickiej, polskiej, rzymsko-katolickiego wyznania i rachunek pocztowej Kasy oszczędności.

6) Rachunek udziałów K 3.020.

Są to 3 udziały w Sanatorium Dra Dłuskiego i książeczka udziałowa w Tow. Zaliczkowem w Zakopanem.

7) Rachunek osób K 2.080.

Jest to czynsz z góry zapłacony i należność w Banku Krajowym we Lwowie.

8) Rachunek weksli K 2.000.

Weksel za zaległe odsetki od zapisu p. A. Toczyłowskiego.

9) Rachunek przechodni K 1.926·62.

Wkłady w przedsiębiorstwo Dnia Białego Kwiatka, reszta kosztów przeprowadzki i wartość spiżarni.

10) Rachunek kasy K 2.514·31.

Gotówka w kasie 30 K. — 2514·31 K.

Pozycje bilansu w stanie biernym.

1) Rk. funduszu budowy Domu Zdrowia K 97.112·47.

Jestto cały fundusz budowy z odsetkami.

2) Rachunek długów hipotecznych K 20.000.

Jestto dług hipoteczny na kupionej willi.

3) Rachunek osób K 63.321·99.

Są to długi Towarzystwa na inwestycje, inwentarze i utrzymanie Domu Zdrowia.

4) Rachunek pensjonarzy K 1.471·79.

Nadpłacona kwota przez pensjonarzy do I. VII. 1912.

5) Rachunek depozytów K 1.725·95.

Ten rachunek obejmuje depozytowe sumy na stypendya: K 207·86 na stypendyum dla akad. krakowskiej, polskiej rzymsko-kat. młodzieży, stypendyum im. ś. p. Rudkiewicza K 310·75, depozyt. fundusz A. Toczyłowskiego K 960·84, fundusz stypendyalny im. Dra Antoniego Kuczewskiego K 183·82 i drobne depozyty.

6) Rachunek rezerwy na pokrycie wątpliwych należności K 36.100.

Zaległości wszystkich pensjonarzy od początku istnienia Towarzystwa w kwocie nie są pewnym majątkiem, odpisujemy przeto 36.100 na rezerwę.

7) Rachunek funduszu żelaznego K 182·89.

Fundusz żelazny z odsetkami. Oby wzrastał!

8) Fundusz obrotowy wynosi 1.861'51.

Fundusz ten jest właściwie czystym majątkiem Towarzystwa.

9) Zysk K 27'14.

Niestety, tylko.

Co do rachunku strat i zysków, to chyba pozycja odpisu wymaga wyjaśnienia.

Odpis na rezerwę K 100.

W tym roku na ewentualną stratę na naszych dłużnikach odpisaliśmy K 100.

Stan czynny. Bilans dnia 30

Bilans dnia 30

[illegible]

Elżbieta Trenklerówna
skarbniczka.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński*,
prezes Rady Nadzorczej.

czerwca 1912 r.

czerwca 1912 r.
 Stan bierny.

Stan bierny.

Pozycja	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk funduszu budowy Domu Zdrowia	97112	47		
2	" długi hipoteczne	20000	—		
3	" osób	63321	99		
4	" pensjonarzy	1471	79		
5	" depozytów	1725	95		
6	" rezerwy na pokrycie wątpliwych należności	36100	—		
7	" funduszu żelaznego	182	89		
8	" funduszu obrotowego	1861	51		
9	Zysk w r. 1911/912	27	14	221803	74
				221803	74

Józefa Kuczevska
sekretarka.

Dr. Bronisława Dłuska, Tadeusz Kornilowicz.

Straty.

Przebieg	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	Rk utrzymania Domu Zdrowia				
	a) żywienie	50.125	11		
	b) czynsz	1.210	84		
	c) opał	4.367	33		
	d) światło	670	14		
	e) pranie	784	09		
	f) pensye Lekarza D. Z. asystenta i lekarstwa	3.458	29		
	g) kąpiele	136	20		
	h) czyszczenie i de- zynfekcyja	1.700	86		
	i) administr. Domu Zdrowia	7.378	97		
	j) konserwacya bu- dynków	155	70		
	k) konserwacya ru- chomości	264	48		
	l) utrzymanie konia	486	43	70738	44
2	Rk. administracyi Towarzystwa	2924	75		
3	„ biblioteki	166	98		
4	„ dotacyi na rezerwę	100	—		
5	„ ruchomości odpis 10%	30	12		
6	„ odsetków	716	14	74676	43
7	Zysk			27	14
				74703	57

Elżbieta Trenklerówna
skarbniczka.

Członkowie Rady Nadzorczej: *Dr. Edmund Brzeziński*,
prezes Rady Nadzorczej.

1 lipca 1911 r. do 1 lipca 1912 r. Zyski.

[illegible]

Józefa Kuczevska
sekretarka.

Dr. Bronisława Dłuska, Tadeusz Kornilowicz.

Rachunek funduszu budowy Domu Zdrowia.

Bilans wykazuje, że fundusz budowy Domu Zdrowia wynosi wraz z odsetkami **97.112 K 47 h.**

Nazwiska ofiarodawców,

które będą stale drukowane, są dotąd następujące:

	Koron
1. Zapis ś. p. Tadeusza Bergera . . .	8.000.—
2. Zapis ś. p. Zygmunta Gnatowskiego .	10.045.—
3. Fundusz imienia zmarłego Zygmunta Drozdowicza	1.156·49
4. Dar Dra Aleksandra Januszkowskiego	1.854·64
5. Dar Andrzeja Toczyłowskiego . . .	3.000.—
6. „ „ „	25.000.—
7. Fundusz im. ś. p. Barbary z Rudzkich Wiskonttowej	2.226·46
8. Dr Alfred Sokołowski z Warszawy .	1.000.—
9. Fundusz ś. p. Lucyana i Jadwigi Fa- brycych	2.540.—
10. Bezimiennie, doręczone przez p. Elż- bietę Trenklerównę	10.000.—
11. Profesor Dr Odo Bujwid	1.700.—
12. Dr Edward Zieliński z Warszawy przez grupe krakowską	1.000.—
13. Fundusz ś. p. Jerzego Zaborowskiego	3.797·46
14. Lwowska Medyczna grupa	1.000.—
15. Sejm krajowy we Lwowie I rata . .	2.500.—
16. Inne ofiary wraz z odsetkami wynoszą	22.292·42
	97·112·47

Sprawozdanie Rady Nadzorczej.

Na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia b. r. Rada Nadzorcza znalazła księgi, rachunki i kasę Towarzystwa we wzorowym porządku.

Posiadłość „Bratniej Pomocy“ przedstawia się dziś następująco: dwa domy mieszkalne, jeden dla męskiej, drugi dla żeńskiej młodzieży — ten ostatni zbudowany i umeblowany całkowicie w roku sprawozdawczym — zaopatrzone we wszelkie niezbędne urządzenia: wodociąg zimnej i gorącej wody, waterklozety, kanalizację, wentylację za pomocą górnych okien, centralne ogrzewanie, hydranty na wypadek pożaru, a wreszcie wzorowo urządzone werandy. W pawilonie gospodarczym, również prawie wykończonym, mieści się obszerna kuchnia z kotłem do odkażania naczyń, zakładowa pralnia, której brak dawniej dotkliwie uczuć się dawał, 3 łazienki, natryski, kotłownia, biura, oraz wielka przewiana sala z estradą i fortepianem, o pojemności około 800 m³, obliczona na ewentualne podwojenie liczby pacjentów, a służąca za jadalnię i miejsce rozrywek. Gdy do powyższych instytucji dodamy budowę 2 mostów, urządzenie dojazdu i przeprowadzenie drózek w parku, otrzymamy całokształt pracy dokonanej w roku sprawozdawczym.

Zgodnie z przewidywaniem organów Towarzystwa, wydatki pochłonięte przez powyższe inwestycje przekroczyły znacznie, bo aż o 41.312 kor. 31 hal. „fundusz budowy Domu Zdrowia“. Dziś wszystkie ciężary Towarzystwa wynoszą **83.321 K. 99 h.** Jedynym rozwiązaniem tej trudności finansowej jest otrzymanie dogodnej długoterminowej pożyczki bankowej, co też Rada Nadzorcza uchwaliła i czem się energicznie zajmuje.

Pozatem, Rada Nadzorcza zwraca uwagę Zjazdowi Delegatów na okoliczność, że wobec zasadniczej zmiany stosunków sanatoryalnych na lepsze, dzienny koszt utrzymania pacjentów podniósł się do wysokości 4 kor. 96 hal., co przewyższa opłatę dzienną pensjonarzy o **1 K 57 h.**, tj. przy **14.393** dni leczenia niedobór **wynosi 22.665 K 82 h.** Obmyślenie sposobu zaradzenia deficytowi należeć będzie do Zjazdu Delegatów, Rada

Nadzorcza zaś ze swej strony nie może się oprzeć przeświadczeniu, że podwyższenie opłat pensyonarzy staje się nieuniknionem.

Rada Nadzorcza odbyła w roku sprawozdawczym 11 posiedzeń i raz jeden była zmuszona interweniować jako Sąd rozjemczy z powodu nieporozumienia w łonie Zarządu.

Rada Nadzorcza stawia wniosek o udzielenie Zarządowi absolutoryum.

Dr. Edmund Brzeziński.

Dr. Bronisława Dłuska

Tadeusz Kornilowicz

Wykaz wpisowego i wkładek członków w roku administracyjnym 1911/12.

Wpisowe :

100 K. 45 h.

Wykaz wkładek członków zwyczajnych :

WP. Stefan Czarnecki . . .	2 K. — h.
„ Ks. Tworkowski . . .	6 „ — „
„ Dobrowolski . . .	4 „ — „
„ Klimaszewska . . .	4 „ — „
„ Benoni . . .	4 „ — „
„ Szewczyk . . .	2 „ 44 „
„ Klejn M. . .	2 „ 10 „
„ Korniłowicz . . .	2 „ — „
Grupy . . .	<u>2.247 „ 68 „</u>
	2.274 K. 22 h.

Wykaz wkładek członków wspierających :

	Kor.		Kor.
Augustowski Witold	20.—	Z przeniesienia	211.—
Bukowiński Władysław *	20.—	Dr. Dłuski Kazimierz	20.—
Bassakówna Zofja	10.—	Dr. Drobner Belesław	20.—
Dr. Brzeziński Edmund	20.—	Derewojed Stanisław	20.45
Burzyński Piotr	21.—	Franaszek Aniela	40.—
Berkan Władysław	20.—	Dr. Fiedler Henryk	20.—
Dr. Chelchowski Kazimierz	60.—	Flatau Edward	20.—
Czekanowski St.	20.—	Grohman Henryk	40.—
Dr. Dłuska Bronisława	20.—	Grużewski Florjan	20.—
<u>Do przeniesienia 211.—</u>		<u>Do przeniesienia 411.45</u>	

	Kor.
Z przeniesienia	411:45
Dr. Grek Jan	20—
Dr. Handelsman Bronisław	40:24
Hanicka Marja	20—
Hanicki Feliks	20—
Horwattowa Jadwiga	40—
Dr. Jurkiewicz Marjan	20—
Dr. Jedlicka	20—
Prof. Dr. Jurasz	20—
Janowska Kazimiera	20—
Jakubska Paulina	20—
Prof. Jaworski Leon	20—
Jacobson Stefan	20—
Dr. Kaufman Mieczysław	40:40
Kosmowska Irena	10—
Kuczeńska-Antonowicz Józefa	20—
Dr. Kikinger	20—
Kohan Leon	20—
Konowa Eugenia	20—
Kulwiec K.	21—
Litwinowiczowa Leonia	20—
Litwinowicz Aleksander	20—
Lewandowska Oktawja	20—
Dr. Łogucki August	20—
Dr. Łaba	20—
Łusakowska Janina	20—
Dr. Müller Emil	20—
Poseł Merunowicz Teofil	40—
Mogilnicka Eliza	20—
Mierzejewska Marja	20—
Niklasini Teofil	10—
Nikorowiczowa Emeryka	20—
Niemyski Leon	20:32
Niemyska Barbara	20:32
Opolski Stanisław	20—
Olecka Helena	20—
Orłowski Stanisław	20—
Okolowiczówna Stanisława	20—
Pfeiffer Julja	30—
Połoniecki Bernard	20—
Prof. Dr. Pareński Stanisław	20—
Rebczyński Józef	25:28
Regelmanowa	20—
Prof. Raczynski	20—
Rumiński Aleksander	20—
Dr. Rychliński Karol	30—
Stokowska Zofja	20—
Stokowska Jadwiga	20—
Stokowski Stefan	21:92
Świeprawski Władysław	20—
Słowika Józefa Fabjana wdowa	20—
Surynowa Irena	20—
Dr. Sabalowski	20—
Sadłowski Władysław	20—
Stypułkowska Jadwiga	20—
Sakowiczowie J.	20—
Suryń St.	25—
Schramm Władysław	20—
Trenklerowa Matylda	20—

Do przeniesienia 1665:93

	Kor.
Z przeniesienia	1665:93
Trenklerówna Elżbieta	20—
Trenklerówna Jadwiga	20—
Toczyłowska Wanda	40—
Dr. Wilczyński Henryk	40—
Leopold Winnicki	20—
Dr. Wieser	20—
Wrzosekówna Ludmiła	54:20
Zeifert Felicja	20—
Zieliński Stanisław	20:24

Stowarzyszenia akademickie:

„Valetia“ Ryga	25:40
„Zjednoczenie“ Kraków	20—
„Znicz“ Towarzystwo młodzieży polskiej w Samborze	20—
„Bratnia Pomoc“ w Paryżu	20—
Towarzystwo Bratniej Pomocy w Dublanach	70—
Bratnia Pomoc w Genewie	20—
Bratnia Pomoc w Cöthen	20—
Bratnia Pomoc w Monachjum	23:51
Polska Kasa Wzajemnej Pomocy w Dorpacie.	20—
Kółko Chemików U. U. J.	40—
Kółko Rolników U. U. J.	40—
Przez Lwowską Techniczną Grupę	80—
Kółko Przyrodników U. U. J.	20—
Biblioteka Medyków U. J.	20—
Bratnia Pomoc Medyków U. J.	20—
Ogólna Studencka Kasa Polska w Petersburgu	50:78
Czytelnia Polska Akademików Górniczych w Przybramiu	20—

Zakłady naukowe:

Grono nauczycielskie gimnazjum V. w Krakowie	10—
Grono naucz. gimn. w Bochni	100—
Grono naucz. szkoły realnej w Jarosławiu	20—
Grono profesorów III gimnazjum w Przemyśle	20—
Grono prof. gimn. w Sokalu	20—
Grono naucz. gimn. w Sanoku	64:43
Dyrekcja I. szkoły realnej we Lwowie	20:06
Dyrekcja gimn. VII we Lwowie	20—
Dyrekcja I gimn. w Przemyśle	20—
Grono naucz. seminarjum nauczycielskiego w Tarnowie	20—
Będzińskie Tow. Pomocy dla niezamożnych uczniów 7-klasowej Szkoły Handl.	12:65

Razem . Kor. 2777:20

Wykaz wkładek członków założycieli.

	Kor.		Kor.
Fundacya ś. p. Jadwigi Belzy	200.—	Z przeniesienia	2248:20
Halina Belza	200.—	Jan Orsetti	203:20
Stanisław Belza	200.—	Joanna Płuzańska	200.—
Dr. Bujalski Władysław	203:20	Prof. Marja Curie-Skłodowska	200.—
Ś. p. Marja i Marta Dworskie	20.—	Anna Schiele	200.—
Książd Filipiński Rudolf	200.—	Hipolit Śliwiński	200.—
Dr. Fried Rudolf	200.—	Laura Tokarzewska-Karasie-	
Prof. Dr. Antoni Gluziński	200.—	wicz	252:50
August Janisławski	200.—	Prof. Dr. Stan. Windakiewicz	200.—
Lucjan Kurnatowski	200.—	Bratnia Pomoc studentów Po-	
Ś. p. Dr. Kernbaum	225.—	laków Politechniki Kijow-	
Adela Małuja	200.—	skiej	202:40
Do przeniesienia	2248:20	Razem . Kor.	3906:30

Wykaz datków jednorazowych:

	Kor.		Kor.
WP. Dr. Bronisława i Dr. Ka-		Z przeniesienia	1830:34
zimirz Dłuscy zamiast kwia-		WP. Kleszczyński część z przed-	
tów na trumnę ś. p. Teodora		stawienia z sanatorium Dra	
Trenklera	40.—	Dłuskiego	30.—
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		WP. Pacyenci Sanatorium Dra	
Dłuskiego za lipiec	111:20	Dłuskiego za marzec	174:50
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		WP. Pacyenci Sanatorium Dra	
Dłuskiego za sierpień	84:60	Dłuskiego za kwiecień	87.—
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		WP. Pacyenci Sanatorium Dra	
Dłuskiego	3.—	Dłuskiego za maj	54:70
WP. Dąbrowski za pośredni-		WP. Janowska za spóźnienie 2	
ctwem Dra K. Dłuskiego	10.—	dni	2.—
WP. Dr. Rosenblum dywidenda		WP. I. Wyrzykowska przez	
od udziału Sanatorium Dra		WP. Dra Wilczyńskiego	25.—
Dłuskiego	45.—	WP. R. Kaufmanówna za spó-	
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		źnienie	1.—
Dłuskiego za wrzesień	130:04	Książd Brodowski	20:44
Dywidenda od udziału Wolfa		WP. Dr. Żychoń nieprzyjęte ho-	
w sanatorium Dra Dłuskie-		norarium od Kazimierza Ho-	
go z r. 1909	40.—	lubowicza	5.—
Dywidenda od udziału ś. p. Dra		WP. Dr. Ludwik Zembrzusi	10.—
E. Kornilowicza z Sanato-		„ Bezimiennie	5.—
rium Dra Dłuskiego za rok		„ Dąbrowska	3.—
1909	40.—	Ze skarbanki w „Jerzewie“, o-	
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		tworzonej w obecności WP.	
K. Dłuskiego za październik		Włynskiej i Dra A. Kuczew-	
i listopad	257:50	skiego	35:20
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		WP. Kazimierz Mazaraki	10.—
Dłuskiego za grudzień	112.—	„ O. Aleksandrowicz przez	
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		Dra B. Handelsmana	5.—
Dłuskiego za styczeń	108.—	WP. E. Berger	3.—
WP. Pacyenci Sanatorium Dra		„ Bohdanowicz	2.—
Dłuskiego za luty	187.—	„ J. Czeraszkwiczowa	2.—
WP. Zofia Sowińska dochód z		„ H. Liebert z Moskwy	5.—
amatorskiego przedstawienia		„ F. J. Nadzieja	3.—
w sanatorium Dra Dłu-		„ M. Palińska	5.—
skiego	323.—	„ Raych	5.—
Wieczór artystyczny P. Ireny		„ Z. Arlitewicz	5.—
Solskiej w sanatorium Dra		„ A. Kauczyński	7.—
Dłuskiego	339.—	„ K. Mogilnicki	7:56
Do przeniesienia	1830:34	Do przeniesienia	2342:74

	Kor.		Kor.
Z przeniesienia 2342-74		Z przeniesienia 2920-39	
WP. Dr. T. Mogilnicki	2:52	Ant. Bartoszewskiego i J.	
" Józef Nowiński	5—	Załuski	7:50
" Jurek N.	40	WP. Koralowa z Łodzi za pośrednictwem WP. Dra Pinkusa	5—
" Dr. A. Poznański	3—	WP. Henschlowa z Łodzi za pośredn. WP. Dra Pinkusa	5—
" B. Sadowicz	5—	WP. Sława Newestiuk za p.	
" L. Steinhaus	2—	Ewę Weitlis jako wygrany	10—
" N. N.	86	zakład	
" Gorrełow	2—	WP. Janowska dla uczczenia	
" Inżynier Drewnowski Kazimierz	4—	pamięci s. p. Włodzimierza	
WP. Stefanowski Bohdan przez WP. Ługowskiego	2:70	Janowskiego	20—
WP. Jan Cyfrowicz przez WP. Ługowskiego	20	WP. Mieczysław Falkowski	10—
WP. A. Cenzar	2—	Z puszki Nr. 10, otworzonej w kancelarii T-stwa w obecności Pp. Załuski i Bartoszewskiego	25:02
" M. Cenzarowa	2—	WP. H. Dąbrowski	50
" A. Gelbart	4—	Z polecenia Dra Drabczyka z Warszawy	100—
" Dr. Hirszberg	3—	WP. Jadwiga Chramcowa nieprzyjęte wynagrodzenie służbie zakładu za pracę na Bałtu 11/II.	20—
" Juliusz Vetter	20—	Ze skarbonki z „Warszawianki“, otworzonej w obecności WP. Zabłockiej, M. Berezówniej, Kołodziejkiej i p. Bartoszewskiego	21:11
" Dr. Bronisław Michalewski adwokat	125—	WP. P. S. O. Spławińskie zamiast kwiatów na trumnę s. p. Prof. Stopczańskiego	20—
Ze skarbonki z „Warszawianki“ otworzonej w obecności Drowej Wilczyńskiej i sekretarki Tow.	27:52	WP. Władysław Nebelski za spóźniony 1 dzień	1—
WP. D.	3—	WP. Helena Jakubikowa na fortepian zebrane	64—
Ze skarbonki z „Liljany“, otworzonej w obecności Pp. Rundy, Falskiej, sekretarki Tow. i p. Winnickiego	39—	WP. Kamecki z Dublan	5—
WP. Zambrzycka przez WP. Zofię Kappową	5—	Zebrane przez P. B. Juścińskiego	3:20
Specjalny magazyn papieru WP. Stanisława Abła Lwów, Sykstuska 3	6:45	Zebrane przez P. Jaworskiego	4—
WP. Jadwiga Dielówna	3—	Odczyt Dra Bandrowskiego z Dublan	19—
" Inżynier M. Kogut	3—	Odczyt P. T. Trzczińskiego z Dublan	21—
" Radca Banaś	10—	Goście pensjonatu „Konstantynówka“	15—
" Jaś Janowski w dzień pierwszej komunii	20—	Ze skarbonki ze „Stamary“, otworzonej w obecności p. E. Kleina i sekretarki Tow.	5:09
WP. Langerowa	6—	Przez WP. Jadwigę Flach zebrane w willi „Maryi“	10—
Od nauczycieli i nauczycielek pensyi p. Jadwigi Kowalczykowej zamiast wieńca na grób s. p. Jana Kowalczyka na „Pomoc Bratnią“ w Zakopanem	101—	Ze skarbonki z „Jerzewa“, otworzonej w obecności WP. Gackiego i Bartoszewskiego	11:36
WP. Teodor Kotowicz	10—	Ze skarbonki w „Kmieciu“ od Pani Surowieckiej, otworzonej w obecności p. Z. Gackiego i sekretarki T-stwa	4:54
" Bezimiennie	20—	Przez P. Jakubikową na fortepian	20—
Biskup Józef Sebastian Pelczar	10—		
WP. M. Gruzewska nieprzyjęte honorarium	20—		
Przez Administrację „Czasu“	50—		
WP. Stanisława Kalińska	40—		
Galicyjska Spółka Myśliwska przedtem A. Dzikowski we Lwowie	20—		
Z puszki WP. Oświęcimskiej, otwartej w obecności WP.			
Do przeniesienia 2920-39		Do przeniesienia 3347-71	

	Kor.
Z przeniesienia 3347-71	
S. Popiel i An. Zenag przez Red.	
„Gazety Samborskiej“	50.—
WP. Oborski	10.—
„ Drużbacka	10.—
„ Brzozowska	10.—
„ Stanisław Zbierski	3.—
Akcyjny Bank Hipoteczny w Krakowie	20.—
Radca Piotr Banaś	10.—
WP. M. O. Rylscy	150.—
„ Leon Kochański za spóźnienie się o 1 dzień	1.—
WP. Peplowska	6.—
„ Makowiecka	5.—
Z puszki Dra Zychonia, otworzonej w obecności Pp. Bartoszewskiego i Gawrona	24.—
Z puszki otworzonej w obecności Pp. Bartoszewskiego i Gawrona	17-05
WP. Inżynier Kazimierz Mosdorf zebrane w gronie kolegów	50.—
WP. Noe Braun za spóźnienie się o 1 dzień	1.—
Zebrane w Pensyonacie P. M. Marchlewskiej w Abbazyi	10-20
WP. Aleksander Kowalski	90.—
„ Władysław Kraus	8.—
„ Jadwiga Mańska	2.—
„ Stanisław Gorzka	5-98
„ Kazimierz Langert	2.—
Ze skarbonki z „Mimozy“, otworzonej w obecności WP. Łusakowskiego i Sekretarki T-stwa	6-25
WP. A. T.	20.—
„ Hr. Mycielski	76-17
Zivnostenská Banka w Krakowie	20.—
WP. Inżynier S. P. Szczepanowski z Tustanowic	20.—
WP. Marya Brzozowska zamiast wieńca na grób ś. p. Feliksa Hanickiego	7-58
WP. Julia Kosko zamiast wieńca na grób ś. p. Feliksa Hanickiego	48-03
WP. Drowa Krauzowa przegrany zakład przez WP. Gackiego	1.—
WP. Jadwiga Drażewska	4.—
„ Wolibner (Lozanna)	2.—
„ Stanisław Syroczyński	45.—
„ Hr. Jan Żółtowski	45.—
Redakcyja Kuryera Warszawskiego	227-88
Ze skarbonki z „Turni“, otwo-	

Do przeniesienia 4355-85

	Kor.
Z przeniesienia 4355-85	
rzoney w obecności sekretarki Tow. i p. M. Sykały	29-82
WP. Małgorzata Abramowiczowa przez WP. A. Toczyłowskiego na gwiazdkę	95-22
WP. Prof. Dr. Ignacy Baranowski	500.—
Ze skarbonki od WP. Ciszewskiej, utworzonej w obecności WP. Ziemińskiej, Ciszewskiej i sekretarki Tow.	12.—
WP. Irena Sadowska	10.—
„ J. Orłowska na oprawę ofiarowanych książek	5.—
WP. M. Sachs	5.—
„ Djamentowski	2.—
Ze skarbonki z willi „Jerzewo“	26-36
WP. Antoni Kolarz przez WP. Przystojeką	6.—
WP. Arnold Baral przegrany zakład	1.—
WP. Arnold Baral w imieniu pensyonarzy samoopodatkowania za październik 1911 r.	5-30
WP. Ochorowiczówna Wacława za spóźnienie	2.—
Pensyonarze Domu Zdrowia samoopodatkowania	5-20
WP. Jadwiga Drażewska na upiękшення pawilonu dla kobiet	5.—
Z puszki z „Warszawianki“, otwartej w obecności WP. Koźniewskiej, Kolodziejskiej i J. Drażewskiej	88-75
Z puszki z „Warszawianki“, otwartej w obecności WP. Koźniewskiej, Kolodziejskiej i J. Drażewskiej	12-67
WP. Dr. Ostrowski	10.—
„ Antoni Bartoszewski	12-67
Pensyonarze Domu Zdrowia samoopodatk. się za grudzień	5-40
WP. Zofia Lewandowska	1.—
„ Kazimiera Klimaszewska za spóźnienie terminu	10.—
WP. Witold Rozen	25.—
„ Dr. M. Kaufmann	10.—
„ Eugenia Konowa	10.—
Z Abazyi od Pp. W. i M. Marchlewskich	39-09
WP. T. Brzozowska za niebytność na wencie	5.—
WP. Dr. A. Drabczyk	10.—
Ze skarbonki w „Ukrainie“ (Kraków), utworzonej w obecności p. Żalusi i sekretarki T.	9-79
Ze skarbonki w „Jerzwie“ otwartej w obecności WP. J.	

Do przeniesienia 5315-12

	Kor.
Z przeniesienia 5315-12	
Drażewskiej i Józefa Okrutnika	34-73
Ze skarbonki z „Wiosny“, otwartej w obecności WP. Grabowskiej i sekretarki Tow.	27-61
Od Polaków, którzy zdawali egzamin państwowy w 1911 r. w Kazaniu	20-22
WP. Onufry Szewadrucki za spóźnienie	1—
WP. Józef Robliczek za spóźn.	5—
WP. Dr. Wacław Kozłowski z Częstochowy	10—
Towarzystwo Dramatyczne im. Al. Fredry w Przemysłu czyści dochód z przedstawienia na rzecz Pomocy Bratniej	100—
WP. Prof. Burzyński z Przemysła naddatki przy sprzedaży biletów	10—
WP. Prof. Burzyński z Przemysła przy sprzedaży biletów naddatki	10—
Zebrane przez WP. Dra Bronisława Handelsmana w sanatorium „Altwater“ w Freiwal dan:	
WP. Jackowski z Warszawy	1—
„ Br. Mayzel z Warszawy	2—
Zebrane przez WP. Dra Bronisława Handelsmana w sanatorium w Grodzisku:	
WP. Bojanowska z Wilna	1-26
„ Scibiór z Grodziska	2-53
„ Temler z Warszawy	2-53
„ Dr. Wiśniewski z Grodziska	2-53
WP. Żyżniewski z Łodzi	7-59
„ Wróblewski z Krakowa	1-27
„ Roszkowska z Warszawy	2-53
„ Romiszewska z Warszawy	2-53
WP. Stanisław Rosencwajg	1-26
„ Stalińska z Warszawy	2-53
„ Staliński z Warszawy	2-53
„ Hr. Komorowska z Wołynia	7-59
WP. Hr. Komorowska z Litwy	5-06
„ Dr. Malewski z Grodziska	7-59
Do przeniesienia 5586-01	

	Kor.
Z przeniesienia 5586-01	
Z puszki WP. Świeprawskiego, otwartej w obecności Pp. Załuski i Bartoszewskiego	3-30
WP. Merunowiczowie przez Redakcję „Czasu“	20—
Ze skarbonki z „Zofiówki“, otworzonej w obecności p. Trenklerówniej, p. Winnickiego i p. Kuczewskiej	9-04
WP. Ignacy Kubacki zebrane między b. wychowancami Politechniki Lwowskiej dla uczczenia pamięci ś. p. Feliksa Stempowskiego	55—
Ze skarbonki z „Wiosny“, otworzonej w obecności Pań Kosmowskiej, Grabowskiej i sekretarki	23-02
WP. Janina Jastrzębska	20—
„ Zofia Starorypińska	100—
„ Oktawia Lewandowska dla uczczenia ś. p. Wł. Lewandowskiego	20—
WP. Książd Milewski	2-53
„ Piotrowski z Warszawy	1-27
„ Głodziska z Warszawy	2-53
„ Honesti	2-53
„ M. Hirsberg	2-53
„ Jankowski z Warszawy	7-59
„ Jackowska z Warszawy	2-53
„ Gerlach z Warszawy	5-06
„ J. Glass z Warszawy	10-12
„ Gnis z Guzowa	2-53
„ Gerlachowa z Warszawy	2-53
„ Dr. Gruszczyńska z Warszawy	7-59
WP. Dr. Bieniewska z Warszawy	2-53
WP. Burman	2-53
„ Chelchowska	2-53
„ Chelchowski	3-79
„ Chmielowski z Łodzi	2-53
„ Książd Drzymala	7-59
„ Fitzke z Warszawy	2-53
„ Fuchs z Łodzi	1-27
„ Dr. Gepner z Warszawy	2-53
Zaprzeczy ś. p. Mirosława Kernbauma	836-70

Razem . . . 6750-24

Projekt preliminarza budżetowego na rok adm. 1912/13.

Wyszczególnienie		K	h	Wyszczególnienie		K	h
Pozycja				Pozycja			
1	Rk opłat pensyonarzy	55.000	—	1	Rk utrzymania Domu Zdrowia	75.000	—
2	Rk wpisowego	100	—	2	Rk przedst. i adm. Tow.	3.000	—
3	Rk wkładek czł. zwyczajnych	3.000	—	3	Rk odsetków	1.800	—
4	Rk " czł. wspierających	2.500	—	4	Rk inwentarza	1.000	—
5	Rk " czł. założycieli	3.000	—	5	Rk wierzycieli	1.700	—
6	Rk subwencji	7.000	—	6	Amortyzacya	100	—
7	Rk datków jednorazowych	7.000	—				
8	Rk przedsiębiorstw	5.000	—				
				82.600			

Elżbieta Trenklerówna
Skarbniczka Tow.

Józefa Kuczevska
Sekretarka Tow.

Członkowie Rady Nadzorczej:

Dr. Edmund Brzeziński

Dr. Bronisława Dłuska

Tadeusz Kornilowicz

SPRAWOZDANIE LEKARSKIE

VIII.

Sprawozdanie lekarskie.

W poprzednim swym sprawozdaniu zaznaczyłem, że „nareszcie przystąpiliśmy do budowy podwalin pod nowe sanatorium“. Cały prawie rok sprawozdawczy upłynął nam na budowaniu nowej siedziby. Zwłaszcza latem i jesienią, a poniekąd nawet zimą cieśla ze stolarzem, murarz, monter, malarz pokojowy i kopacz gospodarowali na dobre w naszym zakładzie. Dopiero na wiosnę 1912 r. uporządkowaliśmy nasz teren, usuwaliśmy zeń kupy budulcu, wapna i ziemi i pozakładaliśmy trawniki, klomby i dróżki do chodzenia. Wprawdzie nie tylko nie jeden szczegół, ale kanalizacje nie zostały jeszcze wykończone, ale naogół stanął już zakład, w którym w całej pełni możemy przeprowadzić sanatorjalne leczenie. Nie będę tu powtarzał tego, co w zeszłorocznym sprawozdaniu napisałem, o warunkach położenia i klimatu. Nadmienić tylko wypada, że doświadczenie całorocznego pobytu w tych warunkach potwierdziło zdanie, że Gubałówka jest jednym z najlepszych w Zakopanem miejsc do budowania sanatoriów. Nasz zaś zakład w występie góry, zasłaniającym go od południo-zachodu, zyskał jeszcze osłonę od wiatrów najbardziej tu dokuczających, t. j. od zachodnich i południowych. Przekonaliśmy się naocznie tej wiosny, że wiatr halny, który łamał i wyrывał w Zakopanym drzewa, u nas dawał się odczuwać tylko jako umiarkowanej siły podmuch tak, że nie przeszkadzał nawet werandować chorem.

Tyle co do przyrody.

Przy budowie nowych dwóch domów staraliśmy się, ile naszych skromnych sił i środków starczyło, zdobyć jak największą ilość przestrzeni, powietrza i słońca dla ich mieszkańców. Centralne ogrzewanie za pomocą pary o niskim ciśnieniu i woda doprowadzona do wszystkich naszych trzech domów, dały możliwość racjonalnie ogrzać korytarze i wszystkie ubikacje, utrzymać w tychże większą czystość i porządek. Nadto dzięki wodociągowi i temuż ogrzewaniu nareszcie udało się zaprowadzić łazienki, własną pralnię i splukiwane ciepłe ustępy.

Niejednemu, kto przeczyta te wiersze, dziwnym wydać się może, że tak się rozwodzimy nad tymi instalacjami i ulepszeniami, ale jeżeli się uprzytomni, że przez lat dwanaście prawie młodzież lecząca się w jednym na całą Polskę tego rodzaju zakładzie była tego wszystkiego pozbawiona, wówczas łatwo będą zrozumiałe i nasza radość z tych nowych urządzeń i дума, że udało się je zdobyć. Gdzieindziej w Europie, nawet w takich małych krainach, jak Danja, powstają dziesiątki sanatorjów ludowych dla gruźliczych, — u nas potrzeba dziesiątków lat dla wybudowania jedyne go sanatorjum. Nie też dziwnego, że każda napozór najdrobniejsza zdobycz, napawa nas niepomierną radością. Mierzymy ją miarą długiego wysiłku i mozołu. Nie możemy przeto nacieszyć się tak z całego uzdrowiska, jak z każdego jego udanego szczegółu. Nie mówiąc już o nowym osobnym pawilonie dla kobiet, o nowych obszernych załanych słońcem leżalniach, nie możemy tu pominąć nowego fortepianu i scenki, urządzonej w obszernej sali, która służy jednocześnie i do jedzenia i do spędzania czasu, wolnego od leczenia się.

Rozumiejąc doniosłość odpowiednich rozrywek dla naszych chorych, któreby odrywały ich myśl od trapiącej choroby, dawno marzyliśmy o obszernej sali, gdzieby można było urządzać o własnych albo zaproszonych siłach zabawy i przedstawienia, i dopiero w nowym uzdrowisku marzeniom tym stało się za dość.

W roku właśnie sprawozdawczym poraz pierwszy od istnienia zakładu chorzy nasi na własnej scenie o własnych siłach zaczęli co pewien czas urządzać koncerty i przedstawienia, których rodzaj i program zależał w każdym poszczególnym wypadku od zespołu sił i zdolności.

Pierwszą również spośród artystów słowa była p. Irena Solska, która zechciała wystąpić wobec naszych chorych na naszej skromnej estradzie.

Nie potrzebuję tu zbyt rozwodzić się nad doniosłością takich rozrywek, jako czynnika leczniczego. Wiadomą jest bowiem rzeczą, jak każda przewlekła choroba, a zwłaszcza gruźlica, co do której w umysłach ogółu panują najopaczniejsze pojęcia i przesady, przygnębiająco działa na ducha nimi dotkniętych. Przygnębie nie to, przyprowadzając bardzo często pacjenta nawet o niedomogę nerwową (neurastenję), zawsze jest wielką przeszkodą do skutecznego leczenia. Jednym przeto z głównych zadań lekarza przy leczeniu tego cierpienia winno być usuwanie przygnę-

bienia, rozrywanie myśli chorego. Dlatego właśnie uważałbym odpowiednie rozrywki pod dozorem lekarza w czasie leczenia sanatorjalnego za jeden z czynników leczniczych. Stąd moja radość, żeśmy zdobyli nareszcie salę, scenkę i fortepjan.

Do walki z opacznymi pojęciami o gruźlicy, z którymi chorzy do nas zwykle przyjeżdżają, posługuję się od początku mej pracy w uzdrowisku jak najszerszym uświadamianiem naszych pensjonarzy co do istoty choroby i jej zwalczania. Za jeden z najlepszych w tym kierunku środków uważam pogadanki, które od czasu do czasu urządzam dla naszych pacjentów. W roku sprawozdawczym dzięki zdobyciu obszernej sali nie obawiałem się już, jak dawniej braku przestrzeni i powietrza dla słuchaczy tych pogadanek i dlatego, udzielając im znacznie więcej czasu, pozwoliłem sobie zakres tychże rozszerzyć i urozmaicić, nigdy nie zapominając o tym, aby były dla ogółu chorych o bardzo rozmaitym poziomie wieku i wykształcenia jaknajprzystępniejsze.

Przypuszczam, że takie pogadanki również pomagały leczeniu, nie mówiąc już o tym, że usiłowały pouczyć chorych, jak zachowywać się, aby być nieszkodliwymi dla otoczenia.

Wogóle tu w tym sprawozdaniu po raz pierwszy od początku mej w Domu Zdrowia pracy stwierdzić mi z uczuciem wielkiej ulgi i zadowolenia wypada, że w nowej naszej siedzibie możemy w całej rozciągłości stosować wypracowaną nauką i wieloletnim doświadczeniem metody sanatorjalnego leczenia. Warunki klimatu, położenia i pomieszczenia pozwoliły stworzyć całość, w której obrębie zaspokojenie potrzeb leczących się na gruźlicę stało się możliwym i wykonalnym.

Jeden tylko brak i to zasadniczy, ale od woli naszej, niestety, niezależny ciągle nas trapi.

W każdym sprawozdaniu to zaznaczamy. Prześladowe on nas od pierwszego roku istnienia. Stale wołamy do społeczeństwa i wołać nie przestaniemy, że nawet połowy szukającej u nas ratunku od gruźlicy młodzieży pomieścić nie możemy. Nie możemy, pomimo największych wysiłków natychmiast, jak pragnęlibyśmy, odpowiedzieć na każde wołanie bólu i cierpienia do nas zwrócone. Zakład nasz rozszerza się, posiada już o 12 miejsc więcej niż w roku ubiegłym, ale zgłoszenia w niepomiarowym stosunku rosną. Las młodych rąk wyciągających się do jedyne go uzdrowiska coraz gęstszy!

Żyjemy ciągle w naszym domu Zdrowia na „brzeżku“ Guba-

łówki, jak w twierdzy. Czujemy, jak wróg niewidzialny, ale tym groźniejszy stara się nas osaczyć i zniszczyć. Pełzną w cichości, wytrwale podstępne jego zastępy skądś z mroków nędzy i ciemnoty nieprzebranej. Jak toń grzęzawiska, powoli chłoną swoje ofiary.

A my nie dla każdej takiej ofiary i nie zawsze miejsce w naszej twierdzy znaleźć możemy.

Powodzenie nasze, zdobyte po dwunastu latach mozołu, o którym tak wyżej rozpisałem się, toć kropla zaledwie ulgi na całe morze spustoszenia szerzonego przez gruźlicę w szeregach młodzieży, toć znikomy epizod w walce z nią!

Ogół polskiego społeczeństwa nie uświadomił dotychczas sobie, że każda inteligientna jednostka o tyle jest dla niego droższą, o ile wyjątkowe jego położenie wśród innych społeczeństw. Strata każdej takiej jednostki, spowodowana przez gruźlicę, tym jest dla nas dotkliwszą, im więcej sił uświadomionych potrzebujemy do obrony od ciosów, które mierzą w samo nasze istnienie. Na bezmyślne składanie ofiar na ołtarzu molocha-gruźlicy prędej mogliby sobie pozwolić takie bogate we wszelkie zasoby i siły i takie wolne narody, jak Niemcy, Anglicy, Francuzi i inne, a nie pozwalają. Polakom zaś nie wolno ze względów czysto utylitarnych, pomijając wszystkie inne, zostawić bez ratunku wszystkich tych młodych istnień, na których kształcenie tyle już się wydało.

Z czystego przeto wyrachowania społeczeństwo nasze winno nareszcie dać środki na takie rozszerzenie naszego uzdrowiska, aby wszystka dotknięta gruźlicą młodzież miejsce w nim znalazła.

Cyfry, które zaraz przytoczę najdobitniej wykażą, że ogromna jej część trafić do naszego szczupłego sanatorium nie może.

Z 371 zgłoszonych:

przyjeliśmy w ciągu roku sprawozdawczego	118
na rok 1911/2	70

Z reszty:

po otrzymaniu warunków przyjęcia, podania niewznowiło	78
podanie cofnęło	45
nie przyjechało bez podania powodów	16
nie przyjechało z powodu zasłabnięcia	6

Nie przyjęliśmy:

z powodu zmian chorobowych, zbyt daleko posuniętych	7
z powodu zupełnego braku zmian gruźliczych	3
z powodu zamożności	5
z powodu że nie byli uczącymi się	23
Razem	371

118 chorych przyjętych w roku administracyjnym sprawozdawczym wraz z 31 chorymi, pozostałymi z roku zeszłego, dadzą ogólną liczbę 149 leczonych w czasie sprawozdawczym w naszym Zakładzie.

Ilość dni przebytych przez owych 149 pensjonarzy dosięgła w roku bieżącym liczby 14393.

Odnosnie do dwu cyfr ostatnich, aby uniknąć powtarzania się, zaznaczę tylko, że w okresie sprawozdawczym, jak w całym szeregu lat uprzednich, ilość przyjętych, leczonych, oraz dni leczenia wzrosła do niebywałego poziomu.

Przeciętna ilość dni przebytych przez jednego naszego chorego wynosiła 96 dni. Jeżeli zestawić tę liczbę z jej odpowiednikami trzech lat poprzednich, to otrzymany szereg cyfr: 79, 87, 92, 89 i 96 da niezbite świadectwo o przestrzeganiu przez nas zasady przyjmowania tylko uleczalnych chorych.

Co do poszczególnych chorych, to:

2 przebyło około	365 dni
5 " "	300 "
11 " "	200—250 "
13 " "	150—200 "
25 " "	100—150 "
21 " "	80—100 "
14 " "	30—50 "
33 " "	mniej niż 30 "

Co do wieku naszych chorych najmłodszy liczył 11, najstarszy zaś 27 lat; najwyższa ilość, jak lat ubiegłych, była w wieku 18—21 lat.

Dziedziczność za stwierdzoną uznaliśmy u 49 osób czyli u 32·9 procent.

Przybytek na wadze zauważyliśmy u 134, ubytek u 10; niezważonych lub z tą samą wagą mieliśmy 5.

Przeciętny przybytek wynosił 4·7 kilogr.

Co do zmian chorobowych, to trzymając się podziału dawnych sprawozdań, mieliśmy:

1. z naciekiem w jednym szczycie	33
2. z naciekiem w obu szczytach, lub z naciekiem 1 płatu płuca	83
3. ze zmianami większymi w obu płucach	28
4. ze zmianami wielkimi, rozpadowymi lub z gruźlicą ogólną	5
Razem	149

Ciepłotę ciała uwzględniamy trojaką:

1. mających ciepłotę ciała prawidłową (do 37° w ustach) i podniecenia (do 37·4°) mieliśmy	106
2. mających podniecenie i stan podgorączkowy (do 38°)	27
3. mających stan podgorączkowy i gorączkę (od 38°)	16
Razem	149

Krwioplucie zdarzyło się u 13, krwotok u 5.

Z powikłań obserwowaliśmy:

Gruźlicę gruczołów chłonnych w	4	wypadkach
„ krtani	3	„
„ skóry	2	„
„ jelit	1	„
„ kości	2	„
Przetokę odbytnicy na tle gruźlicznym w	3	„
Ropień opadowy	2	„
Nieżyt przewlekły oskrzeli	7	„
Zapalenie opłucnej	13	„
„ „ z wysiękiem	3	„
Empyema	1	„
Astmę oskrzelową	2	„
Nieżyt przewlekły gardła	42	„
„ „ krtani	11	„
Zapalenie ucha średniego	2	„
Nieżyt przewlekły żołądka	4	„
„ „ jelit	6	„
Rozszerzenie żołądka	2	„
Wrzód okrągły żołądka	1	„
Zapalenie wyrostu robaczkowego	1	„
„ nerek	2	„
Białkomocz	12	„
Rzerzączkę	2	„
Opadnięcie trzewiów	1	„

Do najczęstszych powikłań u naszych chorych obok przewlekłego nieżytu gardła (patrz wyżej) należy niedomoga nerwowa, którą rozpoznaliśmy u 39 chorych. Tu zaznaczyć wypada, że co do powikłań, to mieliśmy rok dość ciężki. Sami z nimi sobie dać rady nie mogliśmy.

W. P. Docent Dr. S. Radliński dokonał w naszym zakładzie operacji w wypadku ropnia na miejscu zapalenia wyrostka robaczkowego.

Operacji w wypadku przetoki odbytnicowej i wyrwania paznokci na wielkich palcach obu nóg dokonał W. P. Dr. J. Gawlik w szpitalu miejscowym. Nadto tenże chirurg nieraz udzielał nam swojej światłej porady co do pooperacyjnego leczenia pomienionych chorych.

WW. P. D-rowie K. Morawski i M. Wojczyński asystowali Docentowi Radlińskiemu przy wymienionej operacji.

Nadto W. P. Kol. Morawski w ciągu całego szeregu miesięcy opiekował się chorą po operacji, a w nieobecności tegoż zastępował go W. P. Kol. Wojczyński.

Spełniając przyjemny obowiązek, wyrażamy na tym miejscu naszą najgorętszą wdzięczność wymienionym PP. Kolegom za ich bezinteresowną, pełną poświęcenia i znajomości rzeczy opiekę nad naszymi chorymi.

Co do wyników leczenia, to stwierdziliśmy:

wyraźne polepszenie u . . .	56
poprawę u	59
stan bez zmiany u	21
pogorszenie u	12
śmierć	1
Razem .	149

Dołączając wyniki te do zestawień dawnych, otrzymamy:

	W r. 1901/2	W. r. 1902/3	W. r. 1903/4	W. r. 1904/5	W. r. 1905/6
I. Wyraźne polepszenie (i zupełna zdolność do pracy)	30·8%	18·6%	19·1%	18·6%	21·6%
II. Poprawa	34·7%	37·2%	49·6%	45·8%	47·6%
III. Stan bez zmiany . .	11·4%	30·3%	12·8%	27·1%	21·4%
IV. Pogorszenie	19·2%	11·6%	2·1%	6·7%	4·6%
V. Śmierć	3·8%	2·3%	6·4%	1·8%	4·6%

	W r. 1906/7	W r. 1907/8	W r. 1908/9	W r. 1809/10	W r. 1910/11	W r. 1911/12
I. Wyraźne polepszenie (i zupełna zdolność do pracy	17·4%	29·4%	33·6%	34·9%	34·3%	37·7%
II. Poprawa	29·0%	28·2%	38·3%	34·1%	39·1%	39·6%
III. Stan bez zmiany	30·4%	31·8%	17·8%	21·7%	17·5%	14·0%
IV. Pogorszenie	17·4%	9·4%	7·5%	9·3%	9·1%	8·0%
V. Śmierć	5·8%	1·2%	2·8%	—	—	0·7%

Ponieważ 50 chorych pozostało na rok następny, to tylko 99 opuściło nasz zakład.

Z tych osiągnęło:

wyraźne polepszenie	47
poprawę	29
stan bez zmiany pozostał u	14
pogorszenie wystąpiło u	8
umarło	1

Razem . . 99

Dr. Antoni Kuczewski
lekarz Domu Zdrowia.

JAK SIĘ STRZEC GRUŻLICY?

WSKAZANIA DLA
MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

GRUPA KRAKOWSKA

Tow. Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Bratnia Pomoc” w Zakopanem

Collegium Novum. Sala Nr. 2.

Jak się strzec gruźlicy?

Gruźlica płuc, czyli suchoty, jest jedną z najczęściej rozpowszechnionych chorób. Powoduje ją zarazek, gołem okiem niewidzialny, zwany lasecznikiem, lub prątkiem gruźliczym.

Prątki przy kaszlu wraz z plwociną wydostają się na zewnątrz i różnymi drogami dostają się do organizmu zdrowego człowieka. Zwłaszcza słabi i skłonni do chorób ludzie jego szkodliwemu działaniu oprzeć się nie mogą. Dla zniknięcia więc tej trudno uleczalnej choroby należy nie tylko wystrzegać się zetknięcia z zarazkiem, lecz dbać o swoje zdrowie i odporność na wszelkie choroby.

1) Nie pluj bez potrzeby.

2) Kaszląc, zasłaniaj usta chusteczką, żeby cząsteczki plwociny, w której mogą być zarazki gruźlicy, nie padały na otaczające osoby i przedmioty.

3) Nie pluj na podłogę w mieszkaniu, w szkole i innych lokalach, na schody i chodniki ulic, lecz do spluwaczek kieszonkowych i pokojowych; gdy ich niema — do chusteczki do nosa, która w praniu powinna być wygotowana. Świeża plwocina na obuwiu, lub ubraniu może być zawleczona do mieszkania.

4) Flegmy nie połykać, aby wraz z nią nie dostał się lasecznik do żołądka i jelit.

5) Nie całuj się z nikim w usta.

6) Unikaj kurzu i nie przyczyniaj się do jego powstawania w sali szkolnej, biegając, rzucając zapyłkami do tablicy, czapkami i innymi przedmiotami. Z powietrzem dostaje się kurz z zarazkami gruźlicy do ust, nosa i płuc.

7) Oddychaj zawsze nosem, w którym część kurzu zostaje zatrzymana.

8) Nie kupuj od przekupniów ulicznych owoców, ciastek i różnych smakołyków, wystawionych na pył uliczny.

9) Przy pracy nie opieraj się o stół piersiami i brzucha nie ugniataj, by nie utrudniać oddychania i nie ugniatać klatki piersiowej.

10) Dbaj o czystość ciała. Kąp się często; codziennie obmyj się do pasa.

11) Myj jak najczęściej ręce; przed jedzeniem — koniecznie. Na brudnych rękach mogą się znajdować zarazki chorób, które przenosisz do oczu, nosa i na dotykane przedmioty, a z jedzeniem, trzymaniem w brudnych rękach — do ust.

12) Nie dotykaj ust i języka palcami, piórem, ołówkiem i innymi przedmiotami.

13) Nie obgryzaj paznokci, nie śliń palców.

14) Płucz usta po każdym jedzeniu; zęby czyść szczoteczką, a nie palcem, po wstaniu z łóżka i przed pójściem spać.

15) Popieraj w miarę możliwości wysiłki innych ludzi w walce z gruźlicą, stosując się przede wszystkim do rad umieszczonych powyżej i zapoznając z nimi swe otoczenie.

